

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK S KÁVEHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„Az első magy. orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházi segédek egylete“, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet“, a „Székesfejérvár pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet“, a Győri pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesületé“-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata“-nak, a „Miskolczi pinczér-egylet“-nek, a „Kassai vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok és pinczerek egylete“-nek, a „Székesfejérvári vendéglősök, kávéosok és italmérők ipartársulata“-nak, az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“-nak és az Országos pinczér-egyesület budapesti központi mozgalmi bizottságának. A „Budapesti főpinczerek óvadék letéti társasága mint szövetkezet“, a „Győri vendéglősök, kávéosok, italmérők ipartársulata“-nak, a „Temesvári kávéos és vendéglős ipartársulat“-nak

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Évnegyedre . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

BÁLI CSILLAGOK.

Prindl Hermina.

Prindl Teréz.

Mádai Manczika.

Spalt Franka.

Maloschik Szilvia.

Kamarás Boriska.

Breitner Róza.

Breitner Katicza.

Pittlmayer Karola.

Pittlmayer Fánika.

Strobl Gizike.

Kollényi Kornélia.

Képeinkhez.

XIV. Lajost, a francziák élvetégen királyát, mikor az elhatalmasodott forradalom elől menekülni akart Párisból, föltartóztatták és visszavitték a Jakobinusok: hasonlóképpen járt *Karnevál* herceg ő fensége is, a ki hushagyó kedden fölünk szokni iparkodott; ámde utját állták a *budapesti szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és pinczerek*, hogy nagy triumphussal hozzák vissza az ország székesfővárosába a csécsap fejedelmet.

XIV. Lajost a Jakobinusok vérpadra vitték, *Karnevál* herceget a mi lázadóink trónra emelték s mindjárt meg is házastották a „Royal“-ban oly jóságos és minden kellemmel megáldott urasszonnyal, mint *Maloschik Antalné*.

A nő életének három stádiuma van: *leány, asszony és anya*. — A leány *szeret* s nem tudja, miért; az asszony *küzd*, de tudja, kiért, míg az anya *boldog*, vagy meghal gyermekeiért. A mi bálunk anyja boldog volt mivelünk.

Karnevál ő fensége bámulva s kissé — meg kell vallanunk — álmosan, nem elég „ruganyos léptekkel“ haladott az ujongó tömeg sorfala között.

Főudvarmestere, *Petánovits* József, rövidesen, de hódolattal üdvözölte őt, mire a fejedelem megadó bágyadsággal válaszolt: „Tehát fogoly vagyok?“

— Igen, serenissimus, az ország foglya vagy!

— Hát vétettem valamit?

— Semmit! Éppen ez az oka, hogy visszatart a nép; mert azt mondja, hogy sokan voltak és vagynak, a kik uralkodnak rajta vérrel, gyászszal, terhes adókkal; de valamint csak egy volt, az is hajdanában, danában, a ki igazsággal az igazságért ült a trónon s ezért máig sem feledheti dicső Mátyás királyt és ha lehetne, sirjából is föltámasztaná; de, mert nem lehet, azért nem eresztjük el magunktól fenségedet, a ki szomorúságot soha, de örömet annál többet szerzett az ő hűséges népének. Lépjen csak közénk, ünnepe, szeretett fejedelmünk, gondtalanul: esküvőre visszük, hogy a jó kedvnek soha magva ne szakadjon a derék, munkálkodó emberek között!

— Köszönöm! szolt nyájasan a fejedelem; de csakhamar elkomorult az arca és, sügva, ezt kérdezte a főudvarmester től: „Az Istenért megkötötték-e a konvencziót „*Kalendárium*“ ő felségével halasztás, illetőleg abszolució iránt?“

— Sohse törődjék vele fenséged!

— Jó, jó; de mégsem szeretnék úgy járni, mint Fiumében az olasz bor!

— A finánczokat blokád alá helyeztük.

— Helyes. De mi lesz ő szentségével?

— Ő mindent megért és mindent megbocsát. Jól tudja azt, hogy fenséged és mi, alázatos hivei, szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és pinczerek, nem mulathatunk akkor, a mikor a nép szórakozik; mert hát ennek a szolgálatára vagyunk; tehát csak olyankor vigadunk, akkor tölthetünk a magunk kedvére egy

bizalmas estét, a mikor a nép már „mélyen szomorkodik.“

A herceg erre hálásan megszorította a főudvarmester kezét, mire *Petánovits* fölémelte virágos botját s a kürtök rivalgása között megindult a menet a paradicsomba: a mi bálunk termébe.

A termekben már nagy volt a sokadalom; frakkos férfiak, ideges rendezők s szép asszonyok, viruló lányok, piros rózsák, tulipánok, türelmetlenül várták, hogy deli tánczra keljenek.

Suttogás, tipegés, egy-egy elfojtott kacaj hallatszott mindenfelől, míg a muzsikáló szerszámok meg nem zendültek.

Fölharsant a szabadság indulója, a mely az öröm apotheosisa; mert hát van-e boldogság, ha nincs szabadság?!

Búgott a kürt, andalgott a hegedű, csendgett a czimbalom, sirt a tárogató s hangosan, repesve dobogtak a szívek.

Ebben a pillanatban az ifjabb kamarások, mint pálzás urak, név szerint *Gundel* Károly, *Borhegyi* Miklós, *Francois* Caesar, dr. *Tomcsányi* Zoltán, *Maloschik* Róbert és Nándor, *Schárhán* Ferencz, *Szép* Lajos, *Krassy* Bódog, *Mayr* József, *Gelbmann* András, *Ébenhő* Károly és *Gádl* Andor sorakoztatták a fényes társaságot.

E közben a trón előtt feltűnt a szertartásmester, *Mittrovácz* Adolf, a ki háromszoros kopogtatással jelezte a magas udvar érkezését.

Erre fölpattantak a szárnyas ajtók s kápráztató fényözönben lépett a terembe a fejedelmi társaság.

Elöl a főudvarmester *Petánovits* József, aztán a főasztalnok *Ehm* János, majd a főpohárnok *Schnell* József, *Hruska* János főlovászmester és az udvari tambur-major *Willburger* Károly és *Varga* István lépdelt.

Nyomukban haladtak a czimeres lovagok *Kommer* Ferencz, belatini *Belatiny* Arthur, *Lippert* Lajos, dr. *Haslinger* János.

Utánuk a nemes testőrség kapitánya *Förster* Konrád következett; majd feltűnt az uralkodó *Karnevál* herceg legújabb arájával, *Maloschik* Antalnéval, a kinek az uszályát a következő apródok emelték: ifj. *Pelczmann* Ferencz, ifj. *Mádai* Lajos, *Ulics* Lőrincz, *Juventius* Antal.

A fenséges párt a méltóságok kísérték, még pedig: *Gundel* János nádor, *Stadler* Károly országbiró, *Glück* Frigyes tárnokmester, *Prindl* Nándor főkanczellár s a következő zászlósurak: *Müller* Antal, *Bittner* Alajos, *Koch* József, *Maloschik* Antal, *Pelczmann* Ferencz, *Deutsch* Pál, dr. *Szuli* Aladár, *Francois* Lajos, *Fürst* Tivadar, *Sztanoy* Miklós, *Nagy* Lajos Aradról, *Burger* Károly, *Schmidt* Károly, *Kaps* József, *Kiss* Lajos Munkácsról és *Bokros* Károly Miskolcra, *Jajczay* János, *Mádai* Lajos, *Rezső* Mihály.

A menet festői és pompás volt, hatására ünnepies. A fenségek a trónon, kíséretük a trón körül csöndben foglaltak helyet, de csakhamar fölszabadultak a lelkek a látvány igézete alól és szinte elemi erővel tört ki az ajkakra az éljen.

Erre kecsesen, arczán boldog mosolylyal állott föl a herceg s imigy szólott:

— Kedvelt hiveink! Öröm néktek és

vigság legyen köztetek! A magam és a fejedelemasszony nevében kegyelemmel üdvözölünk titeket, köszönnvén a lelkes fogadtatást. Irántatok való őszinte hajlandóságból biztosítunk benneteket, hogy a magunk részéről mindent elkövetünk jó kedvetek, örömeitek teljességének fokozására, a miben nem is léssen hiányosságok, ha ti is ugy szeretitek egymást, mint a hogy mi szeretünk mindnyájatokat, jóérett jó szándékkal mulatókat.

A királyi szavakra a hangászok tust fuvának s Buda havas ormai visszaujongának.

Alig csitult le a hangverők riadozása, halk, elragadó ének hallatszott valahonnan messziről, a mélységből vagy magasságból s új fényesség ragyogta körül a trónust.

Fény volt, de nem földi, ragyogás volt, de gyöngye szemnek nem való; mert egy sereg csillag, megannyi gyémántos, rubintos, égő, viruló, pillangó röppent a fenségek elé, május rózsáiként hajlongva, mosolyogva előttük.

Ha köntösükre néztünk, azt mondtuk, tündérek; ha arcaikra pillantottunk, esküdtünk, hogy angyalok; ha meg ránk villant szemek sugara, ugy rémlett, hogy csillag, az ég legszebb csillaga valamennyi.

Pedig nem tündérek, nem angyalok, nem égi csillagok serege volt, hanem csak a föld leányai. Büvölők voltak, mert az ifjuság pirja fesledezett arcaikon; hódító, mert jósággal, jóságból jöttek; vakító, mert szeretet tüze hevítette kebleiket.

Ilyenek voltak a mi *koszorús lányaink*, lady patronessünk udvarhölgyei, bálunk csillagai, a kik ezen az estén a földről ragyogtak az égre, hirül adni, hogy nemcsak ott, de néha itt is járnak csillagok: nincsen mindig éjszaka! Bizonyágtétel okából sorra nevezzük őket:

Mádai Manczika, mint a márcziusi ibolya, gyöngédségével és szerénységével bájoló;

Prindl Hermin és *Teréz*, mint a nárcisz egy töből hajtott kelyhei, koronát viselnek öntudatlanul;

Spalt Aranka, mint az immortel, hervadhatlan, mert csupa egyszerűség és háziasság, méhecske jázminpalástban;

Maloschik Sylvia, miként a nefelejts, lebilincselő, tekintetében derű és mélység;

Kamarás Boriska, mint a hóvirág, csupa báj hivalkodás nélkül;

Breitner Róza és *Katicza*, mint a lótsz holdvilágnál nyiló szirmai, vonzó s ábrándra hívók;

Strobl Gizella, mint az égő szerelem, vakit és fölmagasztosít;

Pittlmayer Karola és *Franziska*, miként a piros rózsák, vagy sötét bársony alól áttetsző tüzek világa, perzselők;

Kollényi Margit, mint a cseresznye bimbós ágai, maga a tavasz költészete.

Ennyi szépség, ennyi báj egy csokorba kötve, ugyanazon pázsiton pompázva, kinek ne juttatta volna eszébe a költő dalát:

Királyasszony kertje
Kivirult hajnalra . . .
Fehér rózsza, piros rózsza,
Szőke leány, barna.

Igazán királyi kert volt a mi bálunk, virágok bódítottak, földön járó csillagok kápráztattak benne s mi e varázséjszaka emlékéül, ime, megörökítettük a báli csillagokat, *koszorus leányaink* tündércsapatát olvasóink gyönyörűségére.

Tudósításunk a bálról.

Márczius 2-diki bálunk, melyről egyik ismert írónk fantáziája, oly megkapó, színes képet rajzolt, fényre és sikerre méltó volt az előzőkhöz.

A mi a hangulat emelkedettségét illeti, ki is emelkedett, a mihez nagyban járult, hogy közéletünk számos előkelősége tünnette ki megjelenésével. Közülük különösen ünnepeztük a törvényhozás képviselőit, dr. *Barabás Bélát* és *Herzeg Ferenczet*.

Az ékesen diszitett terem, a csinnal terített étkező, a művészileg kiállított tánczrendek nagyban emelték bálunk eleganciáját.

A kedv általános volt s lankadatlan reggel 7 óráig tartott, a mi dicséretére válik a tánczos fiatalságnak.

Örömmel töltött el bennünket, hogy bécsi szaktársaink küldöttségileg képviselték magukat azon, a mi bizonyosságot szolgáltatott arra, hogy a politikusoktól szított gyűlölködés nem mételeyezte meg a két nép testvéries érzületét.

A tánczrendet a fáradhatlanul és tapintatosan buzgólkodott rendezőség a következőkép állította össze:

Tánczrend: 1. Csárdás. — 2. Keringő (Bob herzeg), — 3. Négyes (Sousa-tól). — 4. Polka (Tavas). — 5. Keringő (Vénusz). — 6. Négyes (Bőregér). — 7. Polka (Vándorlegény). — 8. Csárdás. — *Szünóra.* — 9. Souper-csárdás. — 10. Keringő (Vándorlegény). 11. Négyes (Rosenzweig-től). — 12. Polka. — 13. Keringő (Tavas). — 14. Csárdás.

A megjelentek névsorát a következőképpen jegyezte föl:

Asszonyok: Gundel Jánosné, Petánovits Józsefné, Pelzmann Ferenczné, Tarant Prokopné, Blaschka Istvánné, Jajczay Jánosné, Poós Józsefné, Watterichné, Knapil Edéné, Dr. Sáska Sándorné, özv. Kovács Károlyné, Stroblné, Hahn Mórné, Kollényi Kornélné, Kamarás Mihályné, Hermann Nándorné, Prindl Nándorné, Maloschik Ferenczné, Pittlmayerné, Grosz Odönné, Bodor Oszkárné, Kramer Miksáné, Gergely Aladárné, Kovács Gyuláné, Böhm Aladárné, Steinerné, Tóth Ernőné, Csórics Ernőné, Hirschner Hermanné, Schwartz Józsefné, Hauszmann Józsefné, Schwindler A. Józsefné, Quintz Miklósné, Megyesy Zoltánné, Wellay Julia, Igaz Istvánné, Farkas Ferenczné, Muhr Györgyné, Leheti Józsefné, Holldonner Ignáczné, Kis Lajosné, Gyergyószentmiklóssyné, Hrabál Agostonné, Patonay Gézáné, Rosenbaum L. né, Sterk Zsófi, Friesz Károlyné, Hauser Gézáné, Szabó Gáborné, Schárhán Jánosné, Lehofer Jánosné, Nagy Lajosné, Sztanoj Miklósné, Hicker Györgyné, Roos Dánielné, Herschné, Farkas Alajosné, Mayr Józsefné, Engelné, Spanraftné, Kohn Karolin, Deutsch Lajosné, Lagage Edéné, Steiner Tivadarné, Máday Lajosné, Tóth Józsefné, Braun Mórné, Poczmann Mátyásné, Mihálkovits Imréné, Ecker Lipótné, Lipták Jánosné, Theisz Józsefné, Párducz Paula, Weisz P. Vilmosné, Bodi Adolfné, Schnell Józsefné, Schmidt Ferenczné, Beliczay Antalné, Fodor Józsefné, Angyal Ernesztina, Berger Dezsőné, Schwarcz Dezsőné, Krach Istvánné, Dvorzsák Jánosné, Róth Albertné, Sztanek Ferenczné, Hantzmanné, Breinbach Béláné, Schwartz Her-

manné, Simon Imréné, Kreiszer Ferenczné, Braschkovits Miklósné, Grün Jakabné, Le Comte, Palkovits Edéné, Wéd Ignáczné, Szivos Zsigmondné, Bakányiné, Breitner Józsefné, Zöldhelyi Lajosné és nővére, Aágné, Kiss Henrikné, dr. Róth Miksáné, Schánweitz Ferenczné, Weisz Jánosné, Hack Istvánné, Seidl Venczelné, Homor Gyuláné, Hausvaterné, Mayer Józsefné, Spek Nándorné, Szilágyi Lajosné, Gráf Jánosné, Braun Pálné, Hell Józsefné, Kreszmann Károlyné, Mihálicsek Frigyesné.

Leányok: Schlezinger Irma, Graumann Sárka, Tarant Irma, Blinczinger Anna, Prindl Teréz, Watterich Aranka, Knopil Irma, Urbanek Berta, Strobl Gizella, Kovács Erzsébet, Kollár Regin, Kollár Gizella, Breitner Katicza, Breitner Rózsai, Kollényi Kornélia, Bittlingmayer Fáni, Bittlingmayer Karola, Kamarás Boriska, Prindl Hermína, Czeiner Mariska, Tóth Aranka, Nitse Katika, Nitse Irma, Hirsch Gizella, Hirsch Sarolta, Schwarz Etelka, Hautzmann Katicza, Hantzmann Muczuska, Wolf Vilma, Qvrt Mariska, Gusikovszky nna, Igaz Erzsike, Igaz Mariska, Farkas Böske, Maloschik Milnike, Szalacsy Mariska, Gáspár Vilma, Hrabál Hedvig, Albek Emma, Peik Mimi, Rozenbaum Gizike, Horváth Ella, Koller Viola és Ilona, Berkovits Margit, Hicker Juliska, Hicker Ilonka, József Dora, Engel Lili, Lagage Stefike, Lagage Emike, Spanraft Ella, Spanraft Paula, Máday Manzi, Braun Irma, Ausim Miczi, Mihálkovits Magda, Theisz Magdolna, Schmidt Irma, Reinprauk Herminke, Beliczay Böske, Pracsó Etelka, Fodor Katicza, Deutsch Rózsika, Mayer Mimi, Róth Aranka, Hautzmann Anna, Schwarcz Emma, Grim Rózsika, Palkovits Ilus, Palkovits Mária, Palkovits Duczi, Aág Birike, Halmai Mariska, Hell Boriska, Hell Teruska, Kretsmann Matild, Kretsmann Józsa, Simon Nanuska.

Bécsi szállodások s vendéglősök küldöttei: Riedl Lajos, Riedl János, Heger Károly, Katzr Károly, Diglas Ferencz, Golbitzer Hermann, Vasserburger Antal, Förztl E. W., Feigl Johann, Dungal L. Lewi Julius, (Wiener Extra Blatt főszerkesztője). Berger József, Wiedl (Bécs).

Országos szövetségünk ülése. A magyar vendéglősök országos szövetségének idegenforgalmi osztálya febr. 26-án Stadler Károly elnöklésével ülést tartott, a melyen bejelentették, hogy *Magyarország szállói és szálló-vendéglői czimtára* már sajtó alatt van, egy hogy az utazási időszak beálltával ez a hiányt pótló zsebkönyv díjtalanul már rendelkezésére fog állani az utazó közönségnek. Az idegenforgalmi szakosztály üléset nyomban követte az *igazgatótanács* gyűlés *Gundel* János elnöklésével. Az igazgató-tanács elhatározta, hogy az idej nagygyűlést *Szegeden* tartja. A *helyközvetítés* dolgában *Gundel* Jánost, *Glück* Frigyeszt és *Förster* Konrádot küldte ki az igazgató-tanács az *állami munkaközvetítő-intézet*tel való tárgyalásra. Végül a *borértékesítés* kérdésében *Gundel* János, *Glück* Frigyes, *Kommer* Ferencz, *Müller* Antal, *Maloschik* Antal, és *Petanovits* József tagokat bizta meg az igazgató-tanács, hogy a *Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete* kiküldött tagjaival érintkezésbe lépve, létrehozzák a vendéglősök és termelők között az összekötő kapcsolatot ebben a fontos, termelőt és vendéglőst egyformán érintő közgazdasági ághban. — Örömmel tölt el bennünket, hogy éveken át szívesen folytatott akciónak, a mely oda irányult, hogy a *vendéglősök* és a *bortermelők* között érdekszövetség létesüljön, visszhangra talált s erre nézve az első, elhatározó lépést az országos szövetség megtette.

Iparvédelmi sántikálás.

A vendéglősök gyakran panaszkodnak, hogy az ő iparukkal nem törődik senki, sem a kormány, sem a törvényhozás, egyedül a finánczok kivételek, a kik ugyancsak buzgólkodnak, hogy mentül gyakrabban „dicsérhessük” őket.

A finánczok példáján okulhatnánk, hogy a hatalmi pártfogás nem mindig kívánatos, de hát — hiába! — az ember elégedetlen s mindig olyanra kívánczok, a miben része nem volt.

Semmi kétség, hogy a mi szakmánkkal a törvényhozás, a kormány és a hatóságok nem bibelődnek, legfőlebb mint „elsőrendű adó-alany” jön számba, még pedig ugyancsak!

Különös jelenség ez, a mikor egyre azt halljuk, hogy államiságunk minden tényezőjének legfőbb feladata hazánk közgazdasági fejlesztése, a hazai ipar fölvirágoztatása.

Már jó néhány esztendeje, hogy Ausztria nemcsak alattomos, hanem nyílt és pusztító háborút folytat ellenünk anyagi helyzetünk megrontására; nem csoda tehát, hogy ma már az egész nemzetnek egyhangú és türelmetlen követelése az önálló vámterület és bank s divatos jelszónk az, hogy pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart, azaz támogassuk egymást és segítsünk magunkon, hogy az Isten is megsegítsen bennünket.

Mily egyszerű és megdönthetetlen igazság rejlik ebben, csodálatos tehát, hogy még mindig csak az igazság fölismerésénél vagyunk, de tenni még nem tudunk semmit.

A közönség nem jár honi ruhában, a hatóságok még mindig a külföldi termékeket dédelgeti, akár csak a hadügyminiszter.

A nagy iparpártolási láznak mindössze az az eredménye, hogy milliókat adott a kormány külföldi, leginkább osztrák gyárosoknak, a kik legtöbbször alig működő fióktelepeket állítottak nálunk, hogy készítményeiken büntetlenül használhassák a magyar czimert s biztosan élvezhessék az állami kedvezményeket.

Az igazi magyar ipar pedig pusztul tovább s iparosaink vándorbotot ragadva, világgá mennek boldogulást keresni.

Ennek a szomorú s eléggé nem kárhóztatható jelenségnek az oka pedig abban rejlik, hogy a kormányt nem régi, hajdan virágzó iparunk fejlesztése és megmentése vezeti, hanem az a téves felfogás, hogy az idegen ipart kell beplántálnia s azt aklimatizálnia.

Ha a becsalogatott külföldi iparos, gyáros pénzt hozna magával, ha teljes volna nálunk a magyar nyelv uralma, úgy volna némi ráció ebben az iparfejlesztési politikában, így azon-

ban valóságos veszedelem a nemzetre.

Hogy jobban átlássuk a dolgot, megemlítjük, hogy a kereskedelmi miniszter elé legujabban megint terjesztettek iparmentő emlékiratot.

Ez egy *iparfejlesztő részvénytársaságot* tervez, a mely már — persze, papiroson — a kellő tőkével is rendelkezik, ha az állam megadja a kért temérdek kedvezményt s ha az alapításhoz 10 millió korona segélylyel járul.

A részvénytársaság oly gyáripár és kézműipar művelésére törekednék, a milyenek nálunk még nem honosultak meg s e végből külföldről telepítene be gyárosokat, iparosokat és munkásokat, a kik a felső vidéken szakma szerint egy-egy iparos-falut alapítanának.

Hát mit gondolnak a tervező urak, hogy azok a cseh, német munkások, különösen ott a nemzetiségek között, megmagyarosodnának s megtanulnák szeretni a hazát?

Ezt a tervezők, a kik elég okos embereknek látszanak, valószínűleg nem hiszik, de nem is törődnek vele; mert előttük egy a fő: az állami szubvenció.

Ebben rejlik a veszedelem, a mely egyrészt milliók elpocsékolására vezet, másrészt pedig a kormány segítségével erősíti a nemzetiségeket s gyöngíti a magyarságot.

Ha ez nem öngyilkosság, hát akkor semmi sem az.

Az esztelenségnek ezen az utján nem haladhatunk, a helyes ösvényre kell térnünk, a melyen kisebb áldozattal is gyümölcsöző és nemzeterősítő eredményeket érhetünk el.

Segitse, gyámolítsa a kormány pénzzel, megrendeléssel azokat az iparosokat, a kik szakmájukban kiválnak s megfelelő áruházi intézménnyel gondoskodják arról, hogy a hazai ipar termékei az ország minden részében megbízható piacra találjanak; mert először itthon kell megvetnünk a lábainkat, hogy később a külföldön is tért foglalhassunk.

Iparunknak a hazai fogyasztást kell biztosítanunk, ennek pedig az idegenforgalom emelkedése egyik leglényegesebb föltétele. Az idegenforgalom alapja pedig a *vendéglősipar* fejlettsége, a mi megint csak ugy érhető el, ha a törvényhozás és kormány mindent elkövet, hogy ez az iparág szabadon virágozzék.

Ezt pedig könnyű megtenni, mert a mi iparunk támogatása anyagi áldozatba nem kerül s a neki kedvező intézkedések minden más szakmának is a javára szolgálnak.

A vendéglősipar követelményei érdekében állanak a mezőgazdaságnak, a kereskedelemnek, sőt magának a kincstárnak is; mert a vendéglősök csak azoknak a közvetett adóknak

a leszállítását kérik, a melyek a fogyasztókra a közélémezést olcsóbbá és egészségesebbé teszik s a kincstárra nagyobb jövedelmi forrásokkal pótolhatók.

Mindez a mellett szól, hogy a mikor egészséges és helyzetünknek megfelelő iparfejlesztési politikáról van szó, nem szabad figyelmen kívül hagyunk a mi szakmánkat; mert ez oly tényező, a mely nélkül közgazdasági életünk fölvirágzása teljes sohasem lehet.

Orfeum és dalszarnok. Hosszu vajadás után a székesfőváros tanácsa elkészült az orfeumokra és dalszarnokokra vonatkozó szabályrendelet javaslatával. A javaslat nem kielégítő nemzeti szempontból, mert a német nyelvnek kelleténél nagyobb tért és több jogot biztosít. Minthogy ez a szabályrendelet kihatással lesz a vendéglői és kávéházi életre is, abból közöljük az iparunkat érintő részt, a mely a következőket tartalmazza:

A dalszarnokokat, vagyis azokat a kávéházakat, vendéglőket, vagy korcsmákat, a melyekben énekes vagy szavalati előadásokat rendeznek, egy órával az előadás után be kell zárni s csak reggel öt órakor szabad újra kinyitni. Engedelmet csak az a magyar állampolgár kaphat, a ki ellen erkölcsrendészeti szempontból nem lehet kifogást tenni. Dalszarnok szállóépületben nem lehet. Mulatóban vagy dalszarnokban szereplőnek csak magyar honost lehet állandóan szerződtetni. Az idegenek csak vendégszereplésre szerződhetnek. A nem budapesti illetőségű artistanő szerződés nélkül csak 14 napig maradhat Budapesten. A társulatok házi birságolását a rendőrség ellenőrzi s a birságpénz a fővárosi szegényalapot illeti.

A mulatóban esténként két, színházi előadásra nem alkalmas, legfőlebb háromnegyed óráig tartó darabot adhatnak elő, a dalszarnokban pedig csak olyan darabot, a melyben legfőlebb négy személy szerepel. Énekelni, táncolni mindegyikben szabad. A vallást, erkölcsöt, hazafias érzést, állami intézményeket, közrendet, személyeket vagy családokat sértő dolgot előadni nem szabad. A műsorba fölvetett két darab közül az egyiket, továbbá a daloknak és szavaltatoknak legalább két harmadát csak magyar nyelven szabad előadni. — A műszinkörökben azonban kizárólag magyar nyelvű előadást tarthatnak.

A szereplő nők az előadás után csak étkezni maradhatnak a dalszarnokban. Tilos azonban neki a vendégek asztalához ülni, a vendégekkel együtt étkezni és inni.

A munkaszüneti törvény revíziója. *Hieronym* Károly kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkaszünet tárgyában új rendeletet dolgoztat ki a miniszterium illetékes szakosztálya által s abban az eddig felmerült összes okadatolt sérelmeket lehetőleg orvosolni fogja. A rendelet tervezetét a miniszter véleményadás végett meg fogja küldeni az országos ipartanácsnak és az összes érdekelt testületeknek, hogy meg ne ismétlődjék a legutóbbi rendelet kibocsátásakor észlelt az az eset, hogy a miniszterium ily nagyfontosságú ügyben az érdekeltek meghallgatása nélkül dönt. — Ipartársulataink és az országos szövetség ügyeljen arra, hogy a vendéglősök ne maradjanak ki a véleményadásra felhívottak közül.

Récsey Lajos.

— Képünkhez. —

A magyarságnak abból a töről metszett fajtájából, nemes ágából sarjadzott, mely onnan a szép Balaton melől Deák Ferenczig annyi kiválósággal ajándékozta meg történelmünket.

Erős törzs ez, a mely még elfajultan nem hántotta le az ősi tulajdonokat.

Nyíltság és erős akarat, bátorság és tisztesség, a szülőföldhöz való gyöngéd, epedő ragaszkodás s vállalkozó kedv, becsületesség s büszke nemzeti öntudat teszi méltóvá ezt a népet e regés országrész gyönyörű keretére.

Ennek a fajnak a vére csörgedez *Récsey* Lajos ereiben is, a ki 1868-ban született Zala megye *Becsehely* községében, a hol édes atyjának vendéglője és mézsárszéke volt s e mellett mint gazdálkodó is jó módnak örvendett.

Itt tanulgatott, míg édes atya, régi jó szokás szerint, maga mellé fogta az élénk fiut, hogy a mesterségének is legyen örököse, mert bátyját a tudományos pályára vontatták vágyai.

Hogy magát tovább képezze, 1883-ban Nagy-Kanizsára ment *Knorcz* Frigyeshez a „Szarvas“-szállodába pinczérnek, majd Budapestre jött. 1889-ben katonára lett s Komáromban szolgált a 48. gyalogezrednél.

A hogy kiszolgált, Dévára került, a hol csakhamar főpinczér lett. Innen Bergerhez ment Eperjesre, aztán Eszékre a „Központi“ szállodába.

Ekkor rövidesen önállósította magát, megvéve a rimaszombati „Három Rózsa“ szállodát. Két év mulva ezt eladta, ismét főpinczérnek állt: Kolozsvárt előbb a „Newyork“-ban, aztán a „Mágnás-Kaszinó“-ban.

Innen Szegedre a „Tisza“-szállodába ment szobapinczérnek, de nemsokára megvette a „Hét Választó“-t.

Minthogy ez a vállalkozása balul ütött ki, Szabadkán elvállalta a „Nemzeti Szálloda“ főpinczérségét, a honnan Fiumébe szerződött a „Hotel de la Vill“-hez.

Pályafutásának ez a rövid vázlata is mutatja, hogy nem lohadó munkakedv, vállalkozási hajlam s a világlátás vágya erősen kidomborodó vonásai jellemének.

Ezt az utóbbit hatalmasan lobogó lángra szította benne a magyar tenger s az az eltűnő hajók után, mint Toldi Miklós az elvonuló levették után, epedve sóhajtott jól . . .

Hej! ha én is veletek mehetnék
Hírvirágot szedni gyöngyös koszoruba!
És csakhamar urrá lett fölötte a vágy és

sajgó, de reményteljes szívvel bucsut mondott hűn szeretett hazájának, hogy tapasztalatokban, becsületben és vagyonban gazdagon térhessen vissza, hogy így mentől nagyobb hasznára lehessen nemzetének.

A kincseiről mesés Dél-Afrikának vette útját, melynek a földét szent földdé avatta a bur nép szabadságért ontott vére.

Hogyan érkezett meg, mit mivel, elmondotta maga lapunkba irt érdekes leveleiben s éppen mostani számunkban tudatja, hogy immár önálló.

Tehát ott is becsületet szerzett a magyar névnek, tekintélyt iparunknak s így megérdemli, hogy magának is megszerezze az anyagi jutalmat, hogy a viszontlátás mentől boldogabb legyen.

Addig is üdvözlétül, szeretetünk jeléül, fogadja ő, mint a mi Jelky Andrásunk, szívesen tőlünk ezt a megemlékezést, a mint e lap minden olvasója örömmel látja e derék, világszáró vendéglős Fokvárosban készült arcképet.

Pályatársainak érdeklődése szolgáljon neki buzdításul, ha akadályok tornyosulnak eléje. Isten hozza nálunk!

Levél a burok országából.

Johannesburg, 1903. szept. 18.

Kedves Iház Ur!

Május hó 19-én kaptam meg becses levelét, a melyre csak most válaszolhatok. Késedelmeskedésemnek az az oka, hogy én már júniusban elhagytam Cape Townt (Fokvárost) s azóta *Johannesburgban*, illetőleg ettől 15 percnyire a bányák között vagyok, a hol saját üzletem, Bordring-házam és mézszárszékem van. Üzletem kezdő menetével igen meg vagyok elégedve, de hogy hova fog fejlődni, ez a jövő titka.

A mint másoktól hallok, itt most igen rosszak a viszonyok, mert a háboru előtt mesésen jó világ volt itt. Bizony, még most is meglátszik, hogy itt özőnével volt a pénz s a kinek egy kevés akarata volt, könnyen szerezhetett vagyont. Mindennél jobban kitünik ez abból, hogy innen egy végbe 2000 aranybánya van több mért-földnyi területen. Most azonban a bányáknak fele sincs üzemben, a minek az az oka, hogy a háboru óta tetemesen leszorították a munkabéreket s e miatt a feketék nem akarnak dolgozni. Az angolok, a mint most hirlik, úgy akarnak rajtuk kifogni, hogy Chinából 500 ezer munkást telepítenek le.

Ez nagy csapás lenne az itteni üzletekre, mert míg a fekete nem takarékos, annál igénytelenebb a chinai, a ki a mit fogyaszt is, azt is földieinél teszi.

A fekete ellenben költ: ha pénze van, szeret jól élni, húst, mindig csak húst fogyaszt s összevásárol mindenféle csecsebecsét. Kenyeret nem esznek, italuk pedig a limonád s a *ginge ber*, a mi szintén inkább víz. Szeszest italt, ha akarnának is, nem ihatnak, mert nem szabad nekik adni. A ki mégis elad ilyeneket nekik, ha kitudódik, 3 évtől 6-ig terjedhető fegyházzal büntetik.

Itt egyáltalán szigoruk a törvények, azért mégis elég sok szédelő akad a világ minden részéről ide vándorlók között. A bevándorlás a béke helyreállta óta roppant mérveket öltött. Mutatja ezt az, hogy Johannesburgban a háboru előtt 35—40.000 fehér ember lakott, ma már pedig 150 ezer.

A mi iparunkat illetőleg, a viszonyok és szokások itt olyanok, mint Cape Town-ban.

A pinczér 10 font havj fizetést kap szállással és étellemmel, a mi 120 forintnak

felel. E mellett itt is divik a borraivaló, a mi aztán egyik üzletben gyéribben, a másikkban sűrűbben potyog a pinczér zsebébe.

Mielőtt üzletemet megnyitottam, 3 hétig itt is pinczéreskedtem.

Majd elfelejtettem ide utazásomról egyet-mást följegyezni. Utam Cape Towntól idáig 70 óráig tartott vonaton roppant kopár, sziklás vidéken át.

Lépten-nyomon gyászos maradványai sötétlettek rám a lezajlott háborunak. Úszkös őrházak, elhullott lovak csontváza, az elesettek sirhalmái, a melyek közül némelyeken már emlékkő hirdeti a megdicsőült hősök neveit.

Az itteni időjárás egészen elüt a fokvárositól. Míg ott a téli hónapokban esik szakadatlanul, itt meg nyár évadján. A mikor ezeket a sorokat írom, itt tavasz van, virágos diszben állanak a fák, most hajtva gyöngye leveleiket; mert a tél igen hideg volt.

Johannesburg különben hegyes, völgyes, roppant elhanyagolt város, most kezdik építeni. Roppant a por, a mit kiállhatatlanná tesznek az itt dúló roppant szelek. Éghajlata az idegenekre éppen nem egészséges, sokan szenvednek a hagymázhoz hasonló lázban, a melyet itt „fiber“-nek neveznek.

Ezzel végzem is levelem, ígérve, hogy ezentul is írok, ha sűrűn nem is tehetem; mert nagy az elfoglaltságom.

Becsés lapját nagy örömmre, rendesen kapom.

Ha Isten is segít szándékomban, úgy jövő júliusban haza megyek s akkor személyesen teszem tiszteletem.

Eljen a haza!

Tisztelettel
Récsy Lajos.

A borfiukért.

A kereskedelmi miniszter szíve megesezt a pékinasok és borfiuk sorsán s a fővároshoz leiratot intézett, a melyben azt mondja a miniszter, hogy az iparfelügyelő jelentése szerint az inasok *munkaidejére és munkájára* vonatkozó törvényes rendelkezéseket *nem tartják meg*. A *szegény borfiu*, már *reggel 6—7 órakor* söpör, tisztogat, törölget, azután egész nap talpon van s *csak éjjel után 1—2 órakor* „hajtja le a fejét *legszerényebb kívánalmaknak sem megfelelő fekhelyére*, hogy *5—6 órai alvás után ismét fölrázzák*.” A pékinas pedig este tíz órakor áll munkába, dolgozik reggelig, azután pedig a süteményt hordja ki. Utasítja a várost, hogy *szigoruan ellenőrizze a törvényes rendelkezések megtartását s minden visszaélést szigoruan torolja meg*.

Jól esik tudnunk, hogy a miniszter gondol a szegény iparostanulókra és csak köszönetünket érdemli, hogy a visszaélések megtorlására utasítja a hatóságot.

A ki nincs könyörülettel a zsenge gyermekek iránt, a ki megtagadja tőlük a fejlődésükhöz szükséges nyugalmat; a ki kapzsiságból a végkimerüléséig üzi, hajtja őket, ha mindjárt vendéglős is, lakoljon meg érte s szívtelenségeért szégyenítesse meg a nyilvánosság előtt.

Ámde a mikor ezt helyeseljük, nem mulaszthatjuk el, hogy a miniszter urat, illetőleg megbizottját, az iparfelügyelőt bizonyos körülményekre ne figyelmeztessük.

Nem tudjuk, hogy más iparágnál milyennek az állapotok, azt azonban jó lélekkel merjük állítani, hogy a mi szakmánkban embertelenséget nem tapasztaltunk.

Hiszzen éppen egyik vezérferfiunk, *Stadler Károly* volt az, a ki a 80-as években lapunk utján intette szaktársait a borfiuk

kimelésére s azok gondos nevelését szívükre kötötte.

De nemcsak szóval figyelmeztetett erre, hanem példát is adott arra, hogy a vendéglősök miként cselekedjenek.

A nála tanuló borfiuknak szállást a maga házában adott, nehogy azok éjjel elcsatangoljanak s az erkölcsstelenség martalékai legyenek.

Gondosan megállapította munkaidejüket, nehogy kimerüljenek a szolgálatban s egészségük megrendüljön.

Az ő példája hatott s minden tiszt vendéglőben követésre talált, sőt a borfiuk iránt való gondoskodásban annyira mentek a vendéglősök, hogy a saját kezdeményezésükből, önön pénzükből, lelkesen szakiskolát alapítottak, hogy a gondjaikra bizott gyermekekből tisztas, alaposan képzett iparosok váljanak.

Mindez bizonyossága annak, hogy a vendéglősökben van szív és akarat arra, hogy tanulóikkal atyailag bánjanak.

Ilyen a hivatásos vendéglősök zöme s ha talán akad közöttük sajnálatos, üldözendő kivétel, az ilyenek a kontárok, a szakmánkba toladottak sorából kerülnek ki; éppen ezért, ha a miniszter ur igazán érdeklődik a szegény borfiuk iránt, teljesítse a vendéglősöknek azt a régi óhaját, hogy szakmájuka képesítéshez kötött iparokhoz soroztassék.

A korcsmák vasárnapja.

Zemplén-vármegye a felvidéken már abba a vonalba esik, a hol a nép egészségében és vagyonában kannibálilag rombol a pálinka.

Siralmas a felvidék képe, ijesztő a tót és rusznyák nép nyomora, züllése, sőt már a magyarság is kezd örvényébe sodródni.

Ha Zemplén-vármegyét ez a jelenség megdöbbentette, értjük s ha oly intézkedésre bírta volna, a mely a pálinkamérés korlátozását, a pálinkahitelezés eltiltását s a kimérendő pálinkának egészségügyi szempontból való folytonos és szigorú ellenőrzését czélozta volna, úgy Zemplénnek tapsolna az egész ország s a mi tiszteletünk és örömünk határtalan volna.

Ámde Zemplén nem ezt tette, hanem oda ütött, a hová nem kellett volna; mert a pálinkások — úgy látszik — ott is hatalmas urak.

A vármegye közgyűlése ugyanis azt határozta el, hogy *vasárnapon és ünnepeken sem vendéglőkben, sem korcsmákban italt árusítani nem szabad*. Ezt a határozatot, melyet a határozat benyújtója azzal okolt meg, hogy mindenképpen meg kell gátolni az iszákosság rohamos terjedését és pusztítását, több más vármegye is elfogadta. Zemplén-vármegye *vendéglőseit* ez: a határozatot a belügyminiszterhez megfőlebbezték. A *vendéglősök küldöttsége* a képviselőházban fölkereste *Tisza István* gróf miniszterelnököt, mint belügyminisztert, a kit a küldöttség vezetője és szónoka, *Nagy Sándor* országos képviselő arra kért föl, hogy a zemplénvármegyei határozatot, mint a mely *sérelmes nemcsak a vendéglősökre, de a nagy közönségre is*, semmisítse meg. *Tisza István* gróf kijelentette, hogy ugyanebben a dologban az eddig hozzá fölterjesztett határozatokat már megsemmisítette és *Zemplén-vármegye ebbeli határozatát is megsemmisíti*, mert nemcsak a *magánosok és a kincstár* érdekeit, de a *közönség érdekeit is sérti*. A küldöttség a választ örömmel vette tudomásul.

Hát ezzel lefutak Zemplén népmű határozatának s fölösleges volna vele foglalkoznunk, ha a dolognak nem volnának elmélkedésre méltó tanulságai.

Ha Zemplén nem lő tul a czélon, ha fegyverét a pálinka ellen emeli föl, úgy határozata föntartását kellene követelnünk.

Amde Zemplén nem ezt tette, sőt tilalmazó határozatából a pálinkaméréseket teljesen kihagyta.

E szerint tehát a lélekölő pálinka továbbra is megmaradt volna a nép ünnepi gyönyöréül, pusztán a bort és a sört zárta volna el előle.

Csodálatos, hogy ott a Hegyalján ilyen czélja lehet a vármegyének! De hát nem is ez volt a cél, hanem ügyes fogás volt az egész.

Tudták azt a megyei urak, hogy a pálinka ellen való szükséges fellépésük előbb-utóbb eredményre vezetne; tehát nehogy a derék pálinkások veszítsenek, másrészt hogy a megye erkölcsi érke és népboldogító szándéka is jó hirbe kerüljön, hát a butikok helyett a vendéglőkre terítették a vizes pokróczot, tudván azt, hogy határozatukat a kormány helyben nem hagyhatja, így hát a korcsmárosokat sem éri baj, a féltett pálinkások sem veszítenek, a megye pedig olcsón jut egy kis reformatori nimbushoz.

Igy is történt s az Isten-adta nép tovább csenevészdedhetik a vitriolos spirituszon, a hegyaljai szőlősgazdák pedig holtra ihatják magukat, ha azt óhajtják, hogy fogyjon a boruk.

Ilyen nálunk a nép iránt való jóakarát, a magyar termelés fölkarolása.

De van ennek a dolognak más tanulsága is, de ez már kizárólag a vendéglősöket illeti.

Ez az eset megint csak azt mutatta meg, hogy köztünk nincs összetartás, még a legnagyobb veszedelem sem tud bennünket egy táborba hajtani. A zempléni magukra támaszkodtak, a többiek pedig közönyösen, vagy csak kíváncsian lesték, hogy mi lesz ebből.

És ha veszedelem lett volna? Ha Zemplén és a többi vármegye határozatát a belügyminiszter nem semmisítette volna meg, hova kapkodtunk volna? kit okolhattunk volna, ha nem önmagunkat?

Az elhárított veszedelem szolgáljon intelmül, hogy a közügyekben egyet kell értenünk s közös érdekeink védelmére erős szervezetre van szükségünk.

Az ország minden vendéglősének sietve kell sorakoznia *országos szövetségünk* zászlaja alá, hogy vállalva, imponálón követelhessek a boradó eltörlését, a söradó leszállítását, a pálinkamérések korlátozását s a pálinkahamisítás tiltását.

Össze kell állnunk, hogy az ipartörvény revíziójánál óhajaink figyelembe vétessenek, különben pusztulásunkat, iparunk hanyatlását ki nem kerülhetjük.

Vasárnapi munkaszünet.

A biblia szerint az Ur hetedik napon megpihent, de nem azért, mintha az alkotás munkája elfárasztotta volna, hanem azért, hogy az emberiségnek mindenkorra szolgáló figyelmeztetést adjon, hogy a hét napjaiból legalább egyet a lelki dolgoknak szenteljen, letevén kenyérkereső szerszámát. Igy tanítják ezt az iskolákban és a templomokban. A mig erős volt bennünk a hit, őszinte és nagy a vallásosság, világi törvények kényszere nélkül is letette a dolgozó ember az ő szerszámait, hogy maga és cselédei, valamint igavonó barmai kinyugodhassák hat

napi munkálkodás fáradalmait. Akkoriban a munkaadó gazda, avagy a mester, megkövetelte legényeitől, hogy első utjok a templomba legyen, az Ur napját tényleg az Urnak szentelve.

Ez régen volt. Gazda és a mester nem törődhetik többé az ő legényeivel, a pihenés napja többé nem az Ur napja, hanem a kimerült test kényszerű nyugalmaé. Ezt a nyugalmat sem akarja megadni magától ez a kapzsi, telhetetlen kor, zaklatott munkás-tömegek követelésére világi törvényben kellett mindenkire ráerőszakolnunk.

Nálunk Baross Gábor, a munka embere és a szegények igaz barátja, alkotta meg a munkaszünetre szóló törvényt, s hogy a pihenés eme hetedik napja az Ur napja is lehessen, hogy ne csak a testnek, hanem a léleknek is javára szolgáljon, hát törvényébe iktatta, hogy a pálinkás-u butikok, a lélek és test eme szabadalmazott mérgező helyei vasárnap zárva tartandók.

A mikor megdicsőült Barossunk ezt a törvényt megalkotta, embersegből a dolgozó nép érdekében ugyanakkor egy más törvényt is készített, a mely hazánk szíveréről — a Dunáról letördelte az osztrák bilincseket. Ezzel az utóbbival az uralkodó házzal került összeütközésbe, mert hát a monopolizált cs. és kir. Duna-gőzhajzási társaság főrészevényese, a megboldogult Albrecht főherceg volt. És Baross megnyerte a csatát szemben az uralkodó házzal, de elvesztette a pálinkások ellenében. Felzúdult az egész sajtó, talpra állottak a kamarák, küldöttség küldöttséget ért s hogy tárczáját megmenthesse, törvényéből kénytelen volt törülni a butik paragrafust, hogy legalább nemes szándékainak egy örökké áldásos emlékével — a zóna-tarifával — ajándékozhasssa meg önzetlenül szeretett hazáját.

Igy maradt reánk félbehagyottan a munkaszüneti törvény, a mely a munkásnak nem biztosít nyugalmat, s a mely a pihenés hetedik napját nem teszi az Ur hetedik napjává.

Azt sem tudjuk, hogy dolgozunk-e? avagy nem ezen a napon? mert hát ama kitörölt paragrafus hézagán retentő sok a kibuvó. Kibuvik rajt' az élelmesség és kapzsiság, kibuvik rajt' a kincstár a fináncziális érdek rideg jelszavával.

Csoda-e hát, hogy ezzel a munkaszünettel nincsenek megelégedve azok, a kik pihenni akarnak; nincsenek megelégedve azok, a kik nyereszke déssel betelni nem tudnak, a kik a maguk százazeivel nincsenek kielégítve ha érzik, hogy mások nélkülük néhány fillérhez juthatnak.

Ez az oka, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése újból napirendre

került. Teljes, igazi munkaszünetet követelnek a munkások, semmi munkaszünetet a *nagytóke* s olyan félig-meddigest követelnek az erkölcsöködő hisztriók. A munkások kívánalma mellett szól a vallás parancsa és a nemzeti érdek; a nagytóke mellett állást foglal a kereskedelmi csarnok; az erkölcsöködők nevében Zemplén vármegye emel szót, ezt más helyütt méltattuk is.

Most csak annak a kijelentésére szoritkozunk, hogy a mi érdekeinkkel éppen nem ellentétes a teljes, igazi munkaszünet. Szüneteljenek a gyárak, legyenek zárva a boltok, vendéglők, kávéházak, butikok, csupán a templomok és a művelődés hajlékai álljanak nyitottan, hogy a pihenés hetedik napja igazán az Uré legyen, igazán a test felüdülésére és a lélek épülésére szolgáljon.

Igy van ez a föld mindazon részén, hol az angol művelődést uralják s a hol ott százszorta jobban virágzik az ipar és kereskedelem, s a hol ezerszerre jobban boldogul a vendéglős.

Gyorsfényképek.

Blaschka István.

A polgári borozók, azok az utcái ajtó nélkül való, bizalmas tanyázó helyek, a melyek hol a kapualjból, hol az udvarról nyíltak s néha a pinczébe vezettek, ritkulnak.

Az Ujvilág-utca hajdan híres pinczéje, hol a tudományos „Rézi“-tyuk mulattatta vendégeit, bezárta mohos ajtaját s gazdája is régen a sirban pihen.

Bécs is dédelgetve őrizi hajdana emlékéül az „Esterházy“-pinczét, nálunk pedig a nem hivalkodó, csöndes polgári élet eme meleg fészkei közül a *Király-utca* végén, a *Fasor* elején csak a „*Kék Flaskó*“ áll rendületlenül.

Nagy, csalogató czéger nem hirdeti, hogy él és virágzik, de a pesti ember mégis rátalál; pedig a *Fasor* is pusztul s a lassan haladó omnibuszok helyett is csilingelő villamosok siklanak.

Minden megváltozott ezen a vidéken, csak a „*Kék Flaskó*“ nem; mert hát ennek még mindig *Blaschka* István a gazdája, a ki hívságos fénynyel nem kábitja vendégeit, de annál jobb borral üditi föl a városligeti portól elsenyvedt tüdőt.

Egyszerűség és tisztaság fogad nála bennünket, sajátos otthoniasság köt tágas helyiségéhez s a poharunkban tisztán gyöngyöző bor mellett oly jól esik elmerengnünk a gazdát környező család meghitt életén.

Felesége, az igazi urasszonyok, a Prielleféle mamák szakasztott mása, gyermekeik a jövő sokat ígérő, erőttől duzzadó virágai.

Az a patriarchalitás, a hogy törzsvendegeiket fogadják, a munkában való fáradhatlanság az idegennel is megértetik, hogy ez a derék, szép család szorgalmának, becsületességének s felebarátai iránt való

jóakarátának köszönheti azt, a mivel az Isten oly bőven megáldotta.

Blaschka István valóságos ideálja a hivatását komolyan átérző vendéglősnek, a ki a pohárba tisztá bort önt és szavaiba hamisít nem elegyít soha.

Szeretet az övéi, tisztelet és becsületes számdék mások iránt, ez az ő életelve s ez teszi méltóvá arra, hogy nevét magunk között dicsőítsük.

Poós István.

Az ötvenes években, a mikor a magyar írói és művészi világ csillagai, a kik ma már vagy elhunytak, vagy kialvóban révedeznek egünkön, még ifjui erőben ragyogtak, akkor történt, hogy a „Komló”-ban *Jankó* János az étlapra egy sipkát és egy szivart rajzoltatott.

Oda pillant a „madarak pajtása”, *Lisznyay Kálmán* s kaczagva kiáltott föl: „Nini, ez *Bernát Gázi* portréja!”

Mindenki *Jankó*hoz tolongott s úgy találták, hogy a sipka és a szivar szakasztott mását alkotja a nagyokat mondó *Gázi* bácsinak.

Ezt nemesak azért mondjuk el, hogy *Jankó* feledhetlen művészetét magasztaljuk, hanem azért, mert *Poós* barátunk is elválhatlan a sipkától és a szivartól, annyira, hogy egy humoros íróvendége szerint, ha sipka és szivar nem volna a világon, hát *Poós* István sem lenne.

Mint hogy pedig sipka és szivar még sokáig lesz, ennél fogvást *Poós* István igaz magyar lelkében is még sokáig léssen gyönyörűségünk.

Meg is érdemli, mert a hízeltől irtózó, de a tisztességtudást ismerő magyar vendéglősök törölmetszett alakja ő, a ki fáradhatlan üzletében, hivalkodás nélkül cselekvő a közügyekben.

Csupa szív, érzékeny lélek, de minden szenvedés nélkül, a ki barátaival, rokonai gyermekeivel ugy teszi a jót, hogy azt senki észre ne vegye.

Szóval, a természet embere, a kiben nincs semmi fitogtatás.

Ilyen *Poós* István s hozzá mindenben méltó a felesége.

A magyar gazdasszonyok minden szép, ma már kiveszõben levõ tulajdonaival ékes, a kinek nincs más világa, csak a házi köre; nincs más boldogsága, csak a férje öröme.

Igy élnek õk egyszerűn, de gazdagon a szeretetben ott a *Vig-* és *Bérvics-utca* sarkán levõ vendéglõben, mint a budapesti munkásnép és mükedvelõk mentorai.

Ebner Ferencz.

A nyolczvanas években egy ismert lap-szerkesztõhöz néhány vers érkezett a postán. A versek mind érzésre, mind gondolatra, eredetiségre és szerkezetre kiváltak a mindennapi versek sorából.

A szerkesztõ el volt ragadtatva s rögtön magához kérette az ismeretlen költõt.

Néhány nap mulva egy csinos, komoly arczu legényember mutatkozott be nála szerzőként.

— Honnan vette ön ezeket a magasan csapongó érzelmeket és gondolatokat?

— A magasságból . . . Kéményseprõ vagyok.

— Valóban, a kéményseprõk mind magasra törnek!

Talán *Ebner* Ferencz is azért van hirben és tiszteletben a vendéglősök között, mert vendéglõje a „Kéményseprõ” ótalma alatt áll. Ki ne ismerné ezt a nagy és elegáns helyiséget, ha csak egyszer is megfordult a Városliget tájékán.

Elõkelõ uraknak és hölgyeknek s egyszerű munkásoknak föl villan a szemük, ha a „Kéményseprõ”-vendéglõt említik nekik.

Mindez azért van, mert *Ebner* Ferencz nagyra tör; arra igyekszik, hogy iparunkban az elsők között találjon helyet.

Üzletében csin, tisztaság, figyelem fogadja a vendéget s a mi asztalra kerül, legyen étel avagy bor, mind a javából való.

Köztiszteltben álló családjának emlékei, ifjui tettereje, közügyeinkért való érdeklõdése azzal biztatnak, hogy a jövõben igazán nagyokra hivatott.

Karácsonyi János.

Nincs korcsmája, nem is budapesti, mert az ő hazája széles Magyarország.

Ha bárhol is betoppan egy-egy vendéglõbe, mindjárt úgy fogadják, mintha mindennapos, kedves vendég volna.

Igy fogadják, mert hát *Karácsonyi* tüzelt magyarosít. Elõször lelke tüzével, azután pedig a Kolozsvártt székeltõ „Erdélyi Pincze-egylet” boraival, lévén ő ennek az utazója.

Fiatal ember még, de már is tapasztalt. Ellenállhatlan, ha beszél, még ellenállhatlanabb, ha kínál; mert ezt az „Erdélyi Pincze-Egylet” boraiból teszi.

Hogy ezek a borok igazán oly csábító, ezt egyrészt Erdély áldott, magyar vér lángjától tüzes földének köszönhetjük, másrészt pedig az „Erdélyi Pinczeegylet” két vezéremberének, *Veisz* Antal igazgatónak és *Végh* Lajosnak, a kik páratlan szakértelemmel elérték azt, hogy ezek a borok nemes eredetiségükben kerüljenek a közönség elé.

Hogy ma már ezt mindenütt tudják a hazában, ez meg az örökké mozgó *Karácsonyi* János érdeme, a ki buzgólkodásában annyira közénk élte magát, mintha ő is vendéglõs volna s lapjaink hasábjain is hévvel, bátran küzd érdekeinkért.

Az ilyen hiv barát, a ki még hozzá oly nektárral kínál, mint az „Erdélyi Pinczeegylet”-é, megérdemli, hogy nálunk becsüléssel fogadtassék.

Hátralékos előfizetõinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat postafordultával küldjék be; mert ezentul lapunkat csak azoknak küldjük, a kik előfizetési kötelezettségeiknek eleget tettek.

Columbus-tojás.

A Columbus-tojást sokszor emlegetik, de ritkán használják. A legegyszerűbb kérdést is összegabajítják, annyira, hogy a mivel tisztában volt a legközönségesebb elme is, utóbb már azok sem értik, a kik „mélyen latoltak a tanulmányozásába.”

Igy vagyunk a *pálinkaivás* terjedésének a megakadályozásával s a *borfogyasztás* emelésével is.

Ez a kérdés közelről érint bennünket, éppen ezért számtalanszor foglalkoztunk vele.

Ha több bort fogyaszt a nép, jobban megy a vendéglősnek s rosszabbul a butikosnak. Hogy pedig több bort fogyasszon a nép és kevesebb pálinkát, a bort olcsóbbá, a pálinkát drágábbá kell tennünk. Ez a kérdés Columbus-tojása; ez megczáfolatlan kétszer kettõ.

Mindig ez volt okoskodásunk alapja és záradéka.

Csodálatos, hogy akármily tiszta és megdönthetetlen, a kik ezzel a kérdéssel foglalkoztak, egyik sem ezen az uton kereste a megoldást.

Persze, így nem lehetett volna mindenre kitérõ beszédek tartani, hosszadalmas cikkelyeket írni az illetékes uraknak tudásuk fitogtatására.

Ezt nem, de azt igen is elérték volna, hogy az egyszerű, kézzelfogható igazság megkapta volna a közönség lelkét s ma oly egészséges, követeltõ hangulat pressziója alatt állna a kormány és a törvényhozás, hogy elõ kellene készítenie a kérdésnek ezt az egyetlen megoldását.

Éppen ezért sajnáljuk, hogy a nagyképüsködésnek megint sikerült ennél a kérdésnél is homályt árasztania; de másrészt örömmel tölt el, hogy végtére mégis akadt egy tekintélyes szakiró, a ki a következőkbe foglalta véleményét:

„Fel kell emelni a szeszdót oly arányban, hogy a bor- és husadót le lehessen szállítani.

Ez által elérjük, hogy:

1. A bort kevesebb adó terheli, tehát jobban fogyasztják.

2. A pálinka-fogyasztók is leszoknak az életlõl pálinkaivásról és — bort fogyasztanak.

Ime a Columbus-tojás! Warum in die Ferne schweifen?”

Hát ez az igazi, ez teljesen azonos a mi állásfoglalásunkkal.

Nem is hisszük, hogy ezt ne értenék a közgazdasági körök, a szakirók, törvényhozók és a kormányférfiak. Értik õk jól, érzik ennek a véleménynek az igazságát mélyen s ha mégsem akarják a felajánlott Columbus-tojást használni, annak egészen más oka van.

Es ez az ok, a mi a közgazdasági faktorokat illeti, nagyon önzõ; a mi pedig a kormányt illeti, nagyon kompromittáló és veszedelmes az államra.

Természetes, ha a szeszgyárosok és szeszfõrösök a nép iránti jóakarattól a maguk zsebére nem kívánnak áldozatot hozni; de az már sem nem természetes, sem nem morális, hogy a kormány az õ pártjukra áll azért, nehogy a kincstár jövedelmei megcsappanjának.

Különben az ettõl való félelem nem is alapos.

Nem azért, mert a szeszgyárosokat busásan kárpótolhatja a pálinkaivás csökkenéseért azzal, hogy az ipari czélokra használt szeszt adókedvezményben részesíti; hanem mert magának is óriási jövedelem-emelkedést szerezhet ugy, hogy a pálinka-árusitást monopóliummá teszi.

Igy eléri azt, hogy a szeszipar nem kerül válságba, a pálinka drágább lesz és

jobb s viszont leszállíthatja a bor és hus adóját, így hát a nép visszatérhet természetes és egészséges italához, bőségesebben táplálkozhatnak; tehát gyarapodik az ereje és javul az erkölse az ország harczképességének hatalmas növekedésére.

Hogy a kormány ezt megtegye, az állam tekintélye követeli meg; mert csak azt az államot tisztelheti a nemzet, a mely a nép erkölcsének, egészségének és jólétének védelmét mindenek előtt valónak tekint. Csak az ilyen állam nem dől meg, csak az ilyen nem görnyed rabigába!

Nyílt-tér. *)

SZÁLLODA ÁRVERÉS.

1904. márczius 27-én, d. u. 2 órakor a felső-ausztriai, kremsmünsteri cs. és kir. járásbírósnál **árverés** alá kerül a **hali fürdő**

„CONTINENTAL“ szállodája.

A szállodában szép vendégszobák mellett étterem, kert és veranda van és teljesen be van rendezve és a legjobb forgalomnak örvend.

A szálloda e virágzó világ-gyógyhely legszebb terén áll s 1890-től épült föl.

Becsértéke a leltárral együtt **65,967 korona**, bánatdíj ennek az összegnek 10%-a.

Molnár Lajos

Szőlőbirtokos Ménes-Györök és Nagyváradon ajánlja nagyváradi új és ó asztali borait hl.-ként 18 és 20 frt. árban.

Ménesi finom ujbortát 25 frt. mellett s a pozsonyi kiállítás arany érmet nyert kitűnő vörös és fehér fajborait 50 frtől 80 frt.ig vagy eredeti palackozásban 0.5. 0.7 l. palackokban. Nagyvárad. Schlauch-tér.

Siófokon

a vasuti indóház mellett levő „Magyar Korona“-hoz czimzett szálloda és kávéház eladó. Bővebbet a tulajdonos: **Modly László** ad Szekszárdon.

*) E rovatban közltekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

KÜLÖNFÉLÉK.

Bálunk szünórája. Ez a számunk valóságos emléklapja márczius 2-diki bálunknak, a melyről lapunk élén olvasható részletes tudósítás. Itt csak a szünóráról számolunk be, mert a fehér asztalnál is történtek emlékezetes momentumok. Elsőnek **Gundel** János hévteljes beszéddel köszöntötte fel a bálányát, majd **Glück** Frigyes emelkedett szólásra, **Gundel** Jánosra üritvén poharát, a ki ezen a napon érte meg 60-ik születésnapját. Lelkes éljenzés fogadta szavait s az egész társaság ünnepelte nagyérdemű elnökünket. Majd **Lówy** Gyula, a bécsi Extrablatt szerkesztője és dr. **Barabás** Béla orsz. képviselő és **Stadler** K. mondtak eszmékben gazdag beszédet. Névsorunk kiegészítésül itt jegyezzük meg: A budai vendéglősök részéről: **Buzik** András **Gürsch** F. a kis vendéglősök részéről: **Konecsny** Antal és **Steiner** Pál. A genfi osztály részéről: **Varga** István elnök. A nyugdíj-egyesület részéről: **Bokros** Károly elnök. A M. O. P. E. részéről: **Szüts** Lajos, a Kávés-ipartársulat részéről többen jelentek meg.

A budai vendéglősök bálja. Az I.—III. ker. vendéglősök február 24-én tartották szokásos mulatságukat a budai vigadóban. Ezen mulatság, mely évek óta egyike a legsikerültebbeknek, ezidén is vonzotta a közönséget. A vigadó termét már 9 óra-ker. elepte az előkelő közönség, mely jókedvben reggel 6-ig hódolt a táncnak. A budapesti vendéglősök ipartársulata kép-

viseletében ott láttuk érdemű elnöküket, **Gundel** János urat, továbbá **Glück** Frigyes, **Stadler** Károly urakat. A kisvendéglősök ipartársulata képviselőjében **Springer** József ur jelent meg. — Mig a pinczér-egyletet **Mitrovácz** Adolf elnök képviselte. A rendezőség — élükön **Buzik** András, **Petz** Károly, **Bauer** János, **Gürsch** Ferencz, **Schlaucher** Ferencz stb. urak — mindent megtett, hogy a megjelent vendégek jól érezzék magukat.

A megjelent hölgyek voltak:

Leányok: Teufel Emilia, Baumgartner Sarolta, Józsa, Ledeczky Ilona, Krevecz Paula, Papus Janka, Vas Etel, Nonn Paula, Friesz Ilonka, Kégl Paula, Strobel Etel, Dvorzsák Hermin, Doleschal Juliska, Faludi Margit, Szücs Margit, Dintezl Mariska, Kabon Ilonka, Benk Róza, Kővári Aranka, Venczel Katicza, Koszig Teréz, Brenner Neli, Wikhardt Paula, Gerstl Emma, Ligeti Margit, Serbaum Ilona, Meszner Irma, Mischnér Józsa, Gizus, Aranka, Wagner Vilma, Lehardt Erzsike, Irma, Róza, Kuhanek Zsenike, Schivitzky Paula, Anna, Schierer Karolin, Bernovits Imrus, Margit, Petz Margit, Berkovics Etelka, Hauszmann Gizella, Kersancz Paula, Langer Irma, Irén, Gittinger Katicza, Schmidt Irma, Schwegerle Mária, Krumpasz Tekla, Procskó Etelka, Fodor Katicza, Mészáros Tercsike, Ternyei Teréz, Ott Matild, Györi Mariska, Jolénka, Köszler Gizella, Huber Irma, Olga, Thellmann Nusi, Hancz Paula, Engel Ferike, Kreilinger Gizella, Balázs Irma, Iherer Irma, Neubauer Katicza, Hübner Anna, Bauer Gizella, Mária, Balázs Paula, Klub Rózsika, Bozsena Tomasek, Beliczay Erzsé, Sebestyén Mariska, Schwalin Hermin, Brigitta.

Asszonyok: Blinczinger Gottlieb, Teufel Ferencz, Kreivich Károly, Busch István, Prashák Ágoston, Kun József, Popper Antal, Jajczay Nándor, Buzik Mária, Praxl Nándor, Weisel Vilmos, Strobel Borbála, Schlaucher Ferencz, Posch József, Meyer Alajos, Doleschal József, Sima József, Bauer Ferencz, Faludy Ágoston, Neuhauser Ferencz, Lehmayr Nándor, Ertl Ferencz, Faldin Irén, König József, Prauner Erzsébet, Bautek Ferencz, Ligeti József, Losoni József, Kästler Ferencz, Weisz Viktor, Hofbauer Oszkár, Söllika Károly, Stossmann János, Schierer Károly, Hurth József, Kersancz Ferencz, Pálmay Géza, Gittinger Pál, Petz Károly, Schmidt József, Schlegle Imre, Nagy Lajos, Ott István, Ott János, Szivós Zsiga, Springer József, Huber Antal, Thellmann György, Kocsis Ferencz, Szabó Alajos, Hatz Róza, Specz Katalin, Hübner József, Részely Károly, Bitter Alajos, Bauer János, Balázs János, Körösi József, Pfeifer István, Nessinger Sándor, Márton László, Beliczay Antal.

A belépti díjra felülfizettek: Dreher A. féle sörgyár 200 kor., Első m. r. serfözde 100 kor., Temesvári serfözde 100 kor., Wagner, Werner és Schleicher szikvizgy. 77 kor. Polgári serfözde 30 kor. Bárány Selményer I. 40 kor., Kis vendégl. ipart. 20 kor., Stadler Károly 20 kor., Ehm János 20 kor., Haggemacher H. 20 korona, Törley József 20 kor., Szt. Lukácsf. kutv. 20 kor., Eberhardt Antal 20 kor., Gundel János 17 kor., Horváth Nádor 14 kor., Schätz József 10 kor., Reinprech A. 10 kor., Müllner József 10 kor., Förster Konrad 10 kor., Glück Frigyes 10 kor., Drexler Béla 10 kor., Littke L. 10 kor., Hölle I. 10 kor., Skupil József 7 kor., Raják Lajos 7 kor., Margitsziget 6 kor., Nekpis József 5 kor., Márton László 4 kor., öv. Wittreich Jánosné 4 kor., Weisz Gusztáv 4 kor., Szuppán Rezső 4 kor., Lencz Rezső 4 kor., Szivós Zsiga 4 kor., Bauer János 4 kor., Leikam Ágost 4 kor., Tilly

Károly 3 kor., Schierer Károly 2 kor., Bittner Alajos 2 kor., Schnell József 2 kor., Lindmayer Fer. 1 kor., Takáts István 1 kor., Bruckner Alajos 1 kor., N. N. 1 kor., N. N. 1 kor. — Az ipartársulat elnöksége a kegyes adakozóknak ezen az uton is köszönetét nyilvánítja.

A kolozsváriak táncestélye. Izléses, elegáns kiállítású meghívón tudatja a „Kolozsvári Pinczeregylet“, hogy márczius 16-án házalapja javára a „Központi Szálloda“ disztermében zártkörű táncestélyt rendez. Az estély 9 órakor kezdődik. Személyjegy ára 3 kor., családjegy 6 kor. — Az estély sikerültnek ígérkezik, a mit a védnők tekintélye is biztosít. Védnők: **Nagy** Gábor, **Graff** János, **Tauszik** Alajos, **Kikaker** Boldizsár. A rendező-bizottság elnökei: **Uhrin** Bandi és **Schermann** Kálmán. Jól esik tudnunk, mert a kolozsvári pinczérkar kiválóságát mutatja, hogy a rendező-bizottságban nemcsak vendéglősök és pinczerek vesznek részt, hanem az előkelő ifjuságból is többen.

Eljegyzések. Nyugdíjintézetünk érdekes elnökének, Bokros Károlynak fivére, **Bock** Károly, eljegyezte **Marek** Teréz kisasszonyt Pécsen. — Ugyanott **Rougement** Tivadar, az „Aranyhajó“ főpinczére, eljegyezte **May** Ilonka kisasszonyt.

Vendéglő-átvétel. **Várady** József, a kőbányai Werner-szálló ismert bérloje, átvette az erzsébet-köruti Steinfeldi sörházat. Vállalkozásához sok szerenczét kívánunk!

A Frischauf-vendéglő új gazdája. A Deák-tér országúterre ismert vendéglőjét, melynek legutóbbi tulajdonosa a hirtelen elhunyt **Lichtscheidl** volt, mint örömmel értesülünk, **Szüts** Lajos és **Balika** György szaktársunk vette át. Az új tulajdonosok közügyeink érdekes munkásai, kiváló szakferfiak s így szívvel kívánunk nekik sok szerenczét!

Nagykanizsai hír. A „Nagykanizsai vendéglősök, kávéosk és pinczerek egylete“ márcz. 8-án zártkörű táncvigalmat rendez.

Üzleti hírek. **Markovits** Gyula az Oriás és Tömö-utca sarkán csinosan berendezett kávéházat nyitott. — **Pauletti** István a József-utca 74. szám alatt vendéglőt rendezett be. — A pécsi vigadó főpinczéri állását **Engelhardt** Gyula foglalta el. — **Frühbauer** László az Oriás-utczában új vendéglőt nyitott. — A **harkányi** fürdő vendéglőjét **Kováts** Jakab nyerte el Szászvárosról. — A sétatér-utcai „**Zrinyi**“-kávéházat **Reich** Ödön vette át.

Almádi emelkedése. Az almádi fürdő-részvénytársaság 18 szobás bérházat épített, a mely a mostani évadra elkészül.

Eljegyzés. **Penitsek** Vilmos veszprémi kávé eljegyezte **Arnstein** Karolina kisasszonyt Eendről.

Világjáró vendéglős. Románia felől, mint Brassából jelentik, érdekes utas érkezett oda a minap: **Szilágyi** István volt budapesti vendéglős, a ki tömérek veszedelmes kaland után, a melyen két világrészben keresztülment, tért vissza hazájába. 1900. december hónapjában Budapestről kilencedmagával Fiuméba, onnan pedig a **Canadia** nevű angol hajón Dél-Afrikába ment. Durbánban megszökött a hajóról s két belga társaságában Pretóriába ment. A burok angol kémnek néztek s elfogták, de mikor kiderült, hogy nem kém, Botha tábornok elé vitték s beosztották a seregbe. Huszonhárom hónapon át harczolt a bur szabadságért, míg egy ütközetben sebet kapott s angol fogdába került. Sok szenvedés után megszökött s Angliába került, majd pedig Rotterdámba, honnan Amszterdámba ment

s az éppen ott időző Krüger elnöknel kihallgatáson jelentkezett. Krüger pénzt adott neki, hogy hazájába térjen. Amszterdamból Párisba került, hol egy ügynök rábirta, hogy lépjen az idegen-légióba. Szilágyi be is lépett. Marseillesbe, majd onnan Afrikába, Oran-ba vitték. Három afrikai harezban vett részt, aztán Madagaszkárba, majd Kinába került. Tonkinban egy kedvező alkalmat fölhasználva, a múlt év november hónapjának vége felé megszökött. Nagynehezen elvergődött Jeruzsálembe, onnan Kairóba, majd pedig Tuniszba, a honnan egy angol hajón Gibraltárba jutott. Gibraltárból Konstantinápolyba vetette sorsa. Konstantinápolyból Konstantinápolyban onnan Románián át végre a napokban hazájába, Magyarországra érkezett.

Kiállítás Veszprémben. Különösen mezőgazdasági ipari, gazdasági gép- és állatkiállítás nyílik meg augusztus hó 28-án Veszprémben, melyen bemutatásra kerül az öt Bakonyvidék minden nevezetessége. A kiállítást a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület rendezzi, mely kiállítás fővédnöke Tallián földmívelésügyi miniszter, a rendezőség élén pedig Kolossváry József főispán és Paur Ödön titkár fáradoznak ezen speciális vidéki kiállítás rendezésén. A kiállításon a különleges bakonyi terményeken és faiparon kívül hely jut az egész ország minden érdekességének bemutatására is, miért is szívesen hívjuk fel vidékünk érdeklőinek figyelmét is a veszprémi kiállításra. Bejelentési határidő július 1. Részletes felvilágosítást és bejelentési lapokat készséggel küld bárkinek is a „Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület“ titkári hivatala Veszprémben.

Gyász. A magyar vendéglősök egyik kiváló tagja, Léb Pál, soproni szállodás, elhunyt. Béke hamvaira!

A „Consum.“ Mult számunkban jelentettük, hogy ily cím alatt budapesti pinchérekből részvénytársaság alakult. Az új, érdekes alakulásról Auer József vezérigazgató s a „Hitel“ szerkesztője nekünk a következőket jelenti: A „Consum“ Pinchérek Részvénytársasága (VI., Teréz-körút 4., I. 5.) célja a főpinczerek és mások napiszükségeit *lehetőleg első forrásokból* beszerezni és ez által elejét venni a jelenlegi tarthatatlan állapotoknak, melyek következtében egyes főpinczerek a tönk szélére jutottak. A *szivarszípát, a gyufát, a fogvájót* stb. a főpinczerek szerzik be és ezen czikkék ára a *kartellek* következtében *folytan emelkedik*. Ezen magasabb árért azonban a főpinczér kárpótlást sehol sem igényelhet és így csak saját érdeküket védik a kizsákmányolás ellen, midőn tömörülve fenti vállalatot létesítették. E napokban a *pékek* is újabb mozgalomra határozták el magukat *Glasnerék* vezetése mellett és *felemelték a sütemény árát*. Az új vállalatnak fontos feladata lesz *ezzel és szembe szállani*, és a pinczerek, de egyuttal a kávéosok és vendéglősök érdekeit minden oldalon megvédeni és előmozdítani. — A „Consum“ Pinczerek Részvénytársasága 50.000 korona alaptőkével alakult meg, mely 2000 drb 25 koronás részvényből áll. Az illető azt is tudatja velünk, hogy a közgyűlés után, melynek választási eredményéről már referáltunk, az igazgatóság nyomban megalakult és *Mosánszky Tivadart* elnökké, *Kassay Józsefet* társelnökké, *Szűts Lajost* alelnökké, *Auer Józsefet* vezérigazgatóvá, és dr. *Balogh Bélát* jogtanácsossá választotta meg. Mindenesetre érdekes, csaknem különös jelenség, hogy főpinczereink minden zaj nélkül, mondhatnók, hirtelen tudtak létesíteni ily szükséges vállalkozást akkor, a mikor a vendéglősök és maguk között a

legkisebb dolgot is oly nehéz nyélbe ütni. Ez, ha a vállalkozás sikerül — a mit őszintén kívánunk — a hátuk mögött álló pénzintézet érdeme lesz. De ha nem sikerül?!

A kisvendéglősök bálja. A „Székesfővárosi Kisvendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ e hó 8-án a „Vigadó“ termeiben bált rendez zászlóalajpa javára. A rendezőség felhívja a tagokat, hogy kövessenek el mindent a siker érdekében. Ugyanabból az alkalomból az ipartársulat elnöksége felhívást bocsátott ki, a melyben arra buzdítja Budapest kisvendéglőseit és korcsmárosait, hogy mentül többen lépjenek az ipartársulat kebelébe.

A pécsi ipartársulat közgyűlése. A „Pécs-Baranyai Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ február 9-én tartotta rendes évi közgyűlését. A tisztújítás eredménye a következő: *Bózsa József* elnök, *Radocsay Imre* alelnök, *Szabó Sándor* pénztáros, *Weisz Sándor* titkár, *Udvardy Nándor* és *Szigety Ede* ellenőr. Felügyelőbizottsági tagok: *Horváth Dezső* és *Károly Gyula*. A választmány rendes tagjai: *Czirják Antal*, *Cserna Antal*, *Cserna Vincze*, *Frankl Izidor*, *Kész Ferencz*, *Jenovai József*, *Jusztusz Samu*, *Klenc Alajos*, *Kregetz Ágoston* (Villány), *Ladika István*, *Polgár Izidor*, *Sébők Gyula*, *Schnell József*, *Vágó János*, *Weindorfer János* és *Zidarits József*. Póttagok: *Balla József*, *Kaszopovits József*, *Sörös Mihály*, *Kis-Gadó Mátyás* és *Molnár Gábor*.

A folyó arany. Így nevezte a költő Tokaj borát s hogy nem alaptalanul, mutatja az, hogy nem csupán tokajit, hanem egyáltalán bort hamisítani könnyebb s jövedelmezőbb mesterség akár a transzváli, akár az alaskai aranyásásnál. A borhamisítást tehát méltán nevezhetnők modern alchymiának. Ujabb bizonyossága ennek, hogy — mint a berlini „Deutsche Warte“ jelenti — az utolsó hetekben Stuttgartban és környékén megejtett vizsgálatok nagy terjedelmű borhamisításoknak és a bortörvény ellen való egyéb számos vétésnek vezettek nyomára. A pinczék egy részét hatóságilag lepecsételték, a bennük talált 100.000 liter meghaladó bormennyiséget elkobozták. — Míndez pedig arra vall, hogy az üzlet jövedelmezőségénél fogva nem elégséges a megtorló eljárás, hanem praeventív intézkedésekre is van szükség; a mik azonban csak a szesz-árusítás monopolizálásával volnának foganatosíthatók.

Ez a helyes! A Rheinpfalz bírói hatóságai utasítást kaptak, hogy a műborgyártás és az „elemzést megálló“ borok előállításának hathatós leküzdésére a bortörvény megsértése miatt folyamatba tett bírói eljárásoknál mindig idézzék be szakértőkül a nyilvános élelmiszervizsgáló kísérleti állomások tisztviselőit és a vizsgálatot terjeszszék ki a borok küllemére, illatára és ízére, ne csak azok vegyi összetételére. Helyes intézkedés ez, mert a bor, ha nem is tartalmaz kártékony anyagot, nem valódi, ha bármiként is megfosztották eredeti jellegétől.

A Simplex szűrő a vizet teljesen megtisztítja s ezért az orvosi körök a fertőző betegségek elleni védekezés egyik eszköze gyanánt melegen ajánlják. E szűrőt alkalmazva a *kávéházak, korcsmák és vendéglők igen jó szolgálatot* tehetnek *vendégeiknek, a mennyiben kémiailag tiszta és baktériumoktól teljesen ment vizet* tesznek eléjük. A „Simplex szűrő“ igen egyszerűen kezelhető, minden vízvezetéki csapra azonnal használható. Ára az I. számúnak 20 korona, a II. számúnak 30 korona, a tartalék résznek pedig 1 K. 50 fill. és 3 K. Kapható: Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság belvárosi üzletében (Budapest, IV. Ferencziek-tere 2.) továbbá minden nevesebb vízvezeték-szerelőnél.

Társas reggelik.

A „Budapesti Szállodások Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden pénteken **társas reggelit** tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken

1904. Márczius 11-ikén: **Palkovits Ede** „Angol királynő“ szállodájában IV. Deák Ferencz-utca.

1904. Márczius 18-ikán: **Potzmann Mátyás** vendéglőjében VIII., Üllői-ut 6.

CSARNOK.

Rákóczi-emlék.

*Boldog a magyarnak
Örege és ifja,
Büszkén elmondhatja,
Volt egy Rákóczija.*

*Az a nép is boldog,
Annak is kell lenni,
Hol a nemzet gyöngye
Hazafi tud lenni.*

*Büszke szívem rátok,
Hős ifju leventék,
Fujjátok a tüzet,
Magyart ne nevéssék.*

*Ne mondják gyávnak,
Kire mitsem adnak;
Imádjuk emlékét,
A Rákóczi-hadnak.*

*Magyar imájának
Legyen ékessége:
Rákóczi Ferencznek
Dicső, szép emléke.*

*Kiss Mihály,
a Népszínház tagja.*

Esik a hó . . .

*Esik a hó, fehér lepel
Borítja a vidéket,
Róna-tájra jaj be búsan
Nézlek, rózsám, én téged.
Hulló hótól azt kérdezem:
Hullasz-e más karjába?
De nem felel, csak egyre hull
A temetőbe árkaiba.*

*Kimegyek a temetőbe,
Ráborulok egy hantra,
Elzokogom, szegény szívem
Miattad rég meghalva . . .
Ha majd Isten számon kéri,
Mit tettél a szívemmel,
Azt mondd néki: csókos szájtól,
Boldogságtól repedt el.*

Jámbor.

Pakson, a Szt.-István-téren le. 6
Nagyvendéglő és Szálloda

f. évi április 24-től 5, esetleg 10 évre **bérbe adatik.** Az épület áll 24 helységből, földszint kávéház, étterem és vendéglő helységből, 3 vendég-szoba nagy konyhával, emeleten Uri Casino, 6 vendég-szoba és egy nagy tánc terem, itt tartatik minden bál, színházi és egyéb előadások, valamint az ujonczozás is.

Mellék épületek: hatalmas istállók, jégverem, ehhez tartozik egy nyári mulatóhelynek igen alkalmas 300 □-öl kert helyiség, a mely egészen a hajó-állomás mellett van, remek kilátással a Dunára.

Értekezhetni **Pakson**

Bálint testvérek,
tulajdonosokkal.

Halasi bor-eladás.

Az 1901., 1902. és 1903-ik évi termésű, kitünő minőségű borok, (90—107 hect.) hegyi pinczében helyszüke miatt eladatnak.

Az egész mennyiségre reflektáló vevő, előnyben részesülend.

Györfy József
szőlőbirtokos
Kun-Halason.

Honi ipar.

Saját gyártmány.

Graffy Alajos

Budapest, VI., Dálnok-utca 26.

az önműködő zajtalan ajtócsukókészülék egyedüli feltalálója.

Kitüntette: Londonban és Görllitzben.

Hydraulikus és pneumatikus önműködő ajtócsukók, ajtónyitók, lég- és villamos záruk gyára.

Mindenféle szerkezetű ajtócsukók javító műhelye.

Alapítotott 1883-ban Berlinben, mint az első ajtózáro-gyár.

Az

ÜSTÖKÖS

A „Vendéglősök Lapja“ **vidéki előfizetőit** abban a rendkívüli kedvezményben részesíti, hogy az **ÜSTÖKÖS**-t negyedévre 4 korona helyett 3 koronáért, félévre 8 korona helyett 6 koronáért rendelhetik meg.

Az „Üstökös“ kiadóhivatala

BUDAPEST,

V. ker. Kálmán-utca 2. szám.

Pázmáneum

nyomda és
irodalmi vállalat

BUDAPESTEN

VIII., ker. Mária-utca 11. szám.

ELSŐ MAGYAR

* mázoló-, fényező- és
diszfestészeti műintézet

BUDAPEST,

VII. ker. Vörösmarty-utca 9.

VII. Dob-utca 91.

PIRCHNER KÁROLY

Elvállal

kávéházi, vendéglői stb.
diszítési munkákat.

Speczialista majolika-mázolásban.

Elismert legjobb minőségű
sajáttöltésű **PALACZKSÖRÖK.**

Első

magyar részvény-serfőződe

BUDAPEST.

KÖBÁNYA.

Különlegességek: **Udvari sör** (pilseni módon),
Góliát maláta-sör (sötét).

Megrendeléseket átvesz:

Városi iroda: VIII. ESZTERHAZY-U. 6. (telefon 52—59)
és a PALACZKSÖR OSZTÁLY KÖBÁNYÁN (telefon 56—58)

Der Meister im Billardspiel

von

C. Bogumil

mit 125 Beispielen auf 80 Tafeln.

Preis M. 2.50

Von den ersten Anfängen bis zur Vollendung bildet dies Büchlein ein anerkanntes Meisterwerk auf dem Gebiete der Billardliteratur. Wir können dasselbe jedem Billardspieler, sei er Anfänger oder Künstler, nur aufs Wärmste empfehlen. Das praktische Format und der solide Einband ermöglichen, dasselbe stets bei sich zu führen! —

Zu haben in allen Buchhandlungen und beim Verleger

H. W. Theodor Dieter — Leipzig.

Neu-Weissensee bei Berlin.

Billiardozók figyelmébe!

Billiardozók figyelmébe!

Eladó uradalmi borok.

Gróf Károlyi Sándor ur ő nagyméltósága káposztás-megyeri pinczejében mult évi uradalmi termésű homoki és erdélyi hegyi borok

nagyban és kicsinyben eladók.

A káposztás-megyeri majorhoz, a hol a pincze van, legkönnyebben eljuthatni a B. U. R. villamosvasuton a melynek „megyeri kápolna“ végállomásától a major gyalogjában 1/4 órányira van.

Uradalmi Intézőség.

Vendéglősök és kávéosok

üzletük emelkedését és jó jövedelmi forrást nyerhetnek

automata (pénzbedobó) gramophon

által, a világ legelső gyártmányait ajánlja esetleg részletfizetésre.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Révész Gyula és Társa

céz hangszerosztálya

Budapest, IV., Muzeum-körut 191.

Uj! „ODEON“ lemezek. Uj!

Mindkét oldalon felvéve.

A legjobb pezsgő

Diadal Sec

Eberhardt Antal és Társa
gyárából, Budafok.

Boreladás.

Szegzárdi hegyi 1902. évi olasz rizling borom, mely 7½ fokos, 15 hektó 40 krajczárjával, 1903. kétszer fejtett, kintű jó, 20 hektó 50 koronájával eladó.

Az egyes tételek egészben megvétele esetén 5% engedményt adok.

Dömötör László

Szegzárdon.

KRISTÁLY SZT. LUKÁCSFÜRDŐ I. hegyiforrás ÁSVANYVIZ

Telefon.

Telefon.

Magy. kir. szabadalom.

BERLIN 1893.

Milleniumi kitüntetés.

Arany kereszt.

Hazai első szab. fém- és vasbutorgyár

HOCHMANN LAJOS

BUDAPEST.

Központ és iroda:

Rottenbiller-utca 9a szám.

Üzlethelyiség:

Erzsébet-körút 4. sz.

Saját gyártelep:

Gizella-ut 26. sz.

Sárgaréz- és vasbutor

szállodák, nyaralók és magányosok részére.

Saját szabadalmazott sodrony ágybetétek. Lőször- és afrique derék-aljak, kerti lugasok, kerti butorok nagy választékban, szolid és jutányos árak mellett.

Különlegesség: Angol rézagyak és függönytartók. (Cornisses.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KOVALD PETER és FIA

cs. és kir. szabadalmazott
Mű-, kelme- és szörme festő,
vegytisztító és

gőzmosó gyára

Budapest,

VII. ker. Szövetség-utca 37. sz.

Elvállalja szállodák és vendéglők
fehérneműjét.

Telefon 58—45.

Unghváry

László

(Czegledi) 300 holdas bor termő szőlőtelepnek, továbbá gyümölcs- és szőlőfarskoltájának árjegyzéke megjelent hol 3 krajczártól felfelé nemes esemeték, 2 forinttól felfelé sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá —16—18 forinttól felfelé saját termésű rendkívül finom újborok kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa, vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték kéri.

Hitelt nyujtok

1—2—3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelynyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Fennáll 1864 óta.

Bettelheim Márton

Sátoralja-Ujhely.

Ajánlja a mélyen tisztelt vendéglős és kávé uraknak a **Tokaj Hegyaljai aszút** és **Szomorodni borait** a legolcsóbb árakban.

Megrendelések átvételére jogosult

Török Vilmos ur

Budapest, Röck-Szilárd-utca 17. szám.

CSEMEGE

NARANCS ÉS GYÜMÖLCS.

5 kilós postacsomagokban.

Jaffa narancs óriás kor. 2.40. Arany parmen-gold ranetla és más különleges fajalmak kor. 4.—. Malaga szőlő 1 kiló kor. 2.—. Datolya francia 1 kiló 2.80. Eldbéli füge 1 kiló kor. —.80. Szalon bombonok 1 kiló kor. 2.— és 2.60. Héjas mandola francia kor. 2.70. Mogyoró 1 kiló kor. 1.80 és 2.40. Candirott gyümölcs 1 kiló 3.—. Szalámi I-ső rendű 1 kiló kor. 3.50. Prágai sonka 1 kiló kor. 2.30. Virstli frankfurti párja kor. —.12. Virstli bécsi párja kor. —.20. Pezsgő bor 1 nagy üveg kor. 1.80. Törley pezsgő 1 nagy üveg 4.—. Mindenféle francia és magyar különlegességek megrendelhetők legolcsóbban.

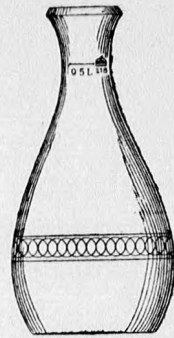
Tomcsányi Gyula

Budapest, Kerepesi-ut 17. sz.

Első magyar

üvegyár r.t.

Budapest,
V., Fürdő-utca
és Ferencz József-tér sarkán.
(Diana-fürdő.)

Vendéglői,
kávéházi és
háztartási

üvegyár.

SPRINGUT HENRIK

Tojás-nagykereskedő

BUDAPEST, VI., SZERECSEN-UTCZA 39. szám.

Telefon-szám
1754.

Telefon-szám
1754.

Szállít:

tojást kávéházak és vendéglők részére mindig friss állapotban.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYÚ-KÚT

Károly István főherceg

saybuschi sörfőzdéjének

magyarországi képviselőt

elvéllalván, ajánlom ezen sörfőzde eredeti töltésű

„PORTER-sörét“

mely a leghiresebb

angol gyártmányul egyenértékű.

Ezen

finom különlegesség

mely mint élvezeti ital is nagy becsesel bír, orvosi tekintélyek által úgy is mint diätetikus tápszer gyomorhajosok részére, valamint vérszegénységnek, a légzőszervek megbetegedéseinek és végül lábadozó betegek erögyarapítására, nemkülönben az álmatlanság leküzdése céljából ajánltatik. Ismertető leirást, valamint jutányos árjegyzéket egy a Porter-sörrel, mint,

kőbányai horao- és üveges sörökröl,

mely utóbbiak a rendkívül czélszerünek bizonyult kiz. szabadalommal védett korond dugókkal vannak elzárva, kívánatra azonnal küldök.

SCHÄTZ JÓZSEF
sörnagykereskedő.

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz.

A Porter-sör kapható minden előkelő füszer- és csemege üzletben, valamint kávéházak, éttermek és szállodákban.

BORHEGYI F.

palaczkozott bor, pezsgő, likör,
cognac, rum és tea főraktára

BUDAPEST, Gizella-tér I. (Haas-palota).

Ajánlja a legjobb francia és magyar pezsgőket, cognacot és liköröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

ROTH GYULA

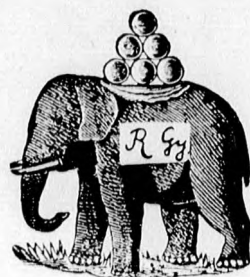
MŰESZTERGÁLYOS

BUDAPEST, VII., Csányi-utca 12.

(Király-utca sarok).

•Elefántesont billiárdgolyó, dákó és kávéházi játékszerek, tekepálya bábuk, valamint lignum-sanctum golyók készítője.

Javitások legjutányosabb ár-számítás mellett elfogadtatnak.

Arjegyzék ingyen és bérmentve

SOPRONI SÖR! SOPRONI SÖR!

A SOPRONI SÖRFŐZDE

BUDAPESTI FŐRAKTÁRA

BUDAPEST, VII., KERTÉSZ-UTCZA 30.

Telefon 24—89. (Volt Királysörfőzde helyiségeiben.) Telefon 24—89.

Ajánlja kitünő minőségű soproni sörét.

Ugyanitt van az ó-brünni sörgyár export-sörének magyarországi főraktára, mely sör az összes külföldi söröket fölülmulja.

Olcso árak!

Pontos kiszolgálás!

A soproni sörfőzde budapesti vezérképviselője:

GRÜNFELD MIKSA.

Alapított
1873.

Seidl Ede

Alapított
1873.

vászon és fehérenemű raktára

Budapest, VII., Akácza-utca 62. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjutányosabb árak mellett rumburgi, irlandi creas, fonál és sziléziai vásznakban, minden nagyságu damaszt és kávé terítkekben, törülközők, zsebkendők és törölkben, szőnyegek és csipkefüggönyökben, ág- és asztalterítőkben, pique, trico, flanell és levarrott paplanokban, Schroll-féle chifon minden szélességben, nangingok, színes és fehér ágyhuzatok, szintartó francia és cosmanosi creton, batizst és zephirekben, színes és fehér barkétekben, nagy választék saját készítményű férfi ingek, kezelő, gallér és nyakendőkben, női-, férfi- és gyermekharisnyákban.

Magyarország egyetlen tetemesebb
glaubersó- és lythium-tartalmu földes savanyuvize

 a baldóczi

„DEÁK-FORRÁS”

a legjobb és legolcsóbb gyógyviz minden gyomorhaj és étvágytalanság ellen. A legkellemesebb borviz.

Kapható a legtöbb kereskedésben és vendéglőben.

Bővebbet a kutkezelőség Baldóczon (u. p. Szepes-Váralja).

Telefon:
18—68.

Főraktár: Budapest, IV., Károly-körut 10.

Telefon:
18—68.

XIX.
évfolyam.

Az
URAMBÁTYÁM
az egyetlen magyar tár-
sadalmi élezcslap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
ERDÉLYI ZOLTÁN.
Vendéglősöknek, kávésoknak
25% kedvezmény! vagyis
az évi előfizetési díj 16 korona helyett
csak 12 korona!
Tessék mutatványszámot kérni.
Kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Kerepesi-ut 69. szám.

T Ü Z I F A

legjobb minőségű, különféle nemekben, köbméter vagy méter-
mázsa szerint felaprítva, házhoz szállítva és pinczébe hordva
megrendelhető:

Windpassinger Béla

LUCZENBACHER PÁL UTÓDAI cég

fatelepeinek bérloje budapesti raktárai és favágóiban:

I. ker. tűzifa-telep a déli vasuti pályaudvaron,		
II. „ légszesz-favágó Szegényház-utca 3.	Telefon 42—68	
V. „ „ „ Visegrádi-utca 30.	„ „ 21—59	
VII. „ „ „ Kertész-utca 24.	„ „ 173	
IX. „ „ „ Mester-utca 56.		

4 köbméter (teljes fuvar) 32 koronától feljebb.
1 métermázsa aprított kemény tűzifa zsákokban házhoz szállítva 2 K. 60 fillér.
Pontos méret és kiszolgálás!
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cs. és kir. udvari és kamaraszállító.

DREHER ANTAL

kőbányai sörfőzdéje ajánlja
duplamaláta kősörét

majolika-korsókban. — Ezen sör, mely kiváló maláta-kivonatá-
nál fogva legjobban ajánlható, gyors közkedveltségre talált a
tisztelt közönségnél. A duplamaláta kősör eredeti ládákban 25
és 50 korsónként kőbányai sörfőzdeben (Telefon 55—34.) kap-
hatók. Kisebb mennyiségben a duplamaláta kősör minden nagyobb
fűszer- és csemege-kereskedésben, valamint kávéházakban is
kapható.

Hirmann Ferencz

réz-áru gyára
Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.
Gyárt

— Sörkimérő készüléket —
légnomással és szab. sörhűtővel
Elvállal régi készülékek átalakítását
Nagy választék

bor- és sörcsapokban

valamint mindennemű szivattyukban.
Javitások legolcsóbban és leg-
gyorsabban eszközöltetnek.

Költségvetésekkel kívánatra díj-
talanul szolgálók.

SEC

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^SA

Promontor

(Budapest.)

SEC

MUSTÁR

(eredeti francia mód)
valamint kitünő minőségű

PARADICSOM

1 és 5 lt.-es üvegekben
vendéglős urak részére kapható

Mocznik L.

konzervgyárában
Budapest, VIII., ker. Alföldi-u. 10.
A budapesti
elsőrendű vendéglősök szállítója.

A világhírű francia

DELBECK & Comp

reimsi pezsgőborgyár
és
a müncheni Hofbräu
magyarországi főlerakata.

B r á z a y K á l m á n

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és
külföldi csemegék,
magyar és francia
pezsgőborok, rum és
tea, liqueurök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka,
felvágottak, gyümöl-
csök stb. raktára

Brázay Kálmánnal

Museum-körut 23.

Ifj. Haggemacher H. sörfözde

Palaczsör különlegességek

Szalonsör. Maláta-sör.

Évi forgalom 5 millió palaczk. Évi termelés 125.000 hektolit.

Haggemacher BUDAPEST,
V., Kádár-utca 5.

KÖBÁNYA.

BUDAFOK.

FOURNISSEUR BREVETÉ DE LA COUR IMPÉRIALE ET ROYALE

PÉCS.

PÉCS.

cs. és kir. udvari szállító **LITCKE L.** cs. és kir. udvari szállító

Frigyes főherceg Ő csász. és kir. fenség szállítója.
Salvator Lipót főherceg Ő cs. és kir. fenség szállítója.

A nemzetközi hálókocsi és európai expresszvonat társaság szállítója
CASINO EXTRA SEC.

Figyelem!! Hazai ipar. Figyelem!!

Vendéglősök és fizető pinczerek

szíves figyelmébe ajánlom ujonnan feltalált

oldal-zsebtárczámat,

mely hátán bekeretezve tartja a számoló czédulákat, úgy hogy nem kell többé azokat számoláskor a tárcza belsejéből kivenni.

Árak: 3.50-től 5 forintig.

Számoló czédulák bármikor a táskába illően ingyen. Rendkívül nagy raktár pinczér-áskákban, melyeknek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felső rész az aljával egy darabból készült, a legjutányosabb árak mellett. — Gummi- és halhólyag-különlegességek tuezatonként 2, 3, 4, 5 és . frt. — Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göresér, gummiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzóriumok és a legkülönfélébb betegápolási cikkekben.

Kaphatók: **Molnár Vilmos** keztyű- és sérvkötő-gyárosnál

BUDAPEST, IV., Károly-körút 28. (központi városház).

A búsulók és rosszkedvűek figyelmébe!

Mindenki, a ki buskedélyű, a kit az anyósa gyötör, a kinek nincs házi engedélye tíz órán túl a kocsmában időzhetni stb., hozassa meg **Maróthi János** jeles író társunk „**Derűs képek**” című könyvét, attól menten földerül a lelke. Tizenkét pompás humorral megírt történet van egybegyűjtve ebben a könyvben, mely szép kiállításban épp most jelent meg. Jó lélekkel ajánljuk a könyvedvelőknek. Egy koronáért bérmentve megküldi a **Pázmáneum-vállalat** (Budapest, VIII., Mária-utca 11.)

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt

Schreiber J. és unokaöcscsei

BUDAPEST,

IV., Régi posta-utca 10. (félemelet)

Nagy raktár

ÜVEGÁRUKBAN

vendéglők és kávéházak részére.

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Az

„Erdélyi Pincze-Egylet”

császári és királyi udvari szállítók

KOLOZSVÁROTT.

Sürgönczím: **Bortermelők szövetkezete Kolozsvár.**

Ajánlja egyenesen a szövetkezet termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű

fehér- és- veres-, asztali-, pecsenye-,

csemege- és gyógyborait.

Megkeresésekre készséggel küld árlapot

az igazgatóság.

Dr. Ángyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kélli, dr. Korányi,
dr. Laufenauer és dr. Liebermann egyetemi tanár urak által ajánlott

dupla malátasör

Szent István védjeggyel

a kőbányai polgári serföző r.-t.

készítménye, a söripar egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszersmind kitűnő szer almatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vérszegényeknek és lábadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nevei ellen, vegre igen fontos szoptató nőknél.

Kapható Budapesten minden fűszer- és csemegeüzletben.

A vidékre a sörfözde maga szállítja.

Budapesti árak: a fogyasztási adóval együtt egy nagy palaczk (palaczkokon kívül) 40 fill., egy kis palaczk 32 fill.

EGYES SZÁM 15 KR. **SIPULUSZ LAPJA** **KAKAS MÁRTON** EGYES SZÁM 15 KR.

Magyarország legkedveltebb élelclapja.

Megjelen minden vasárnap.

Egész évre — — — — — 6 frt
Előfizetési ár: Fél évre — — — — — 3 frt
Negyed évre — — — — — 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Meghívás!

A „Vendéglősök Lapja“ t. előfizetőit ezennel a legbarátságosabban meghívjuk szőlőbirtokaink s aradi pinczéink megtekintésére.

Andrényi Kálmán utódai.

Alapított 1834-ben.

Andrényi Kálmán utódai
Aradon

ajánlják nagyobbbrészt saját termésű, nagy gonddal ápolat boraikat. A **vámospércsi** saját tulajdonat képező 200 holdas szőlőtelep, továbbá a **vadkerti** és **gyoroki** családi törzsszőlők össztermése évente 4200—5000 hektolitert tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő avagy must és mint új-bor a termelés helyén napi árban értékesítetik. Elismert tény, hogy a szőlőfürtök állapota mily nagy befolyással van az abból nyert bor későbbi fejlődésére.

Vendéglősök és szállodásoknak alkalom nyílik szőlőtelepeinken a legérettebb, legegészségesebb szőlőt kiválasztani s a sajtolást azonnal megkezdeni. Jól felszerelt préházainkban naponta 200 hektoliter must szűrhető. Szőlőtelepeinken tekintélyes tartalék pinczék is vannak.

Aradi pinczénk bőségesen el van látva a legolcsóbb boroktól kezdve a legkritkább, legnemesebb borfajokkal is.

 Borminták, árjegyzék ingyen.

Előnyarájlanatok postafordultával küldetnek.

Badacsonyvidéki

Bortermelők Szövetsége

TAPOLCZA, a Balaton mellett.

A kitünő minőségű és méltányos áru borairól ismert

Balaton-mellék 35 községének
bortermelői egyesültek

saját termésű boraiknak a vevő közönség részére való eladása miatt. E célból a szövetség székhelyén

TAPOLCZÁN

nyilvános borközvetítő irodát
létesített,

melynek hivatása a vevő- és termelő-közönség érdekeit szolgálni.

A szövetség tehát nem nyereszkedésre alakult egyesület, hanem oly intézmény, mely egyrésztől a bortermelők, másrésztől a borkereskedők — valamint a vendéglősök közötti üzletkötést közvetíti és élénkké teszi.

A vevő közönség tisztelettel kéri teljes bizalommal fordulni a szövetséghez, midőn borszükségetét fedezni óhajtja; igényei mindenkor részrehajlatlanul és a leghatározottabb módon nyernek kielégítést.

Tapolczán.

Az igazgatóság.

Alapítva 1825.

Alapítva 1825.

==== Csász. és kir. udvari szállító ====

Hubert J. E. Pozsony

pezsgőbor pinczészete

ajánlja elismert kitünő minőségű **pezsgőit**, különösen

GENTRY CLUB

márkáját,

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Képviselő: KUTASSY VINCZE ur

BUDAPEST, V., Bálvány-utca 26. szám.

Az ország legnagyobb és leghiresebb közvetítő irodája

GROSZ ÖDÖN, BUDAPEST

Telefon 18—68. IV. kerület, Károly-körut 10. szám.

☛ Számos elismerő levél. — Elsőrangú személyzet közvetítésére külön osztály. ☚

Legutóbb a következő üzleteket közvetítettem:

1. A munkácsi Csillag szállodát. 2. A székesfejevári Elite kávéházat. 3. A veszprémi Végh-féle kávéházat. 4. A budapesti Otthon kört. 5. A budapesti Medicus kávéházat. 6. A balaton-fonyódi nagy szállodát. 7. A tatai Otthon kávéházat. 8. A lugosi Bésán kir. közjegyző uruj palotájának helyiségeit. 9. A s.-a.-ujhelyi Korona szállodát. 10. A máramaros-szigeti Otthon kávéház és vendéglőt. 11. A kaposvári Korona szállodát. 12. Az esztergomi Központi kávéházat. 13. Az eszéki Grand Hotelt. 14. A budapesti Schwarzer-féle vendéglőt. 15. A győri Kisfaludi kávéházat. 16. A Mattoni-féle Sósfürdő vendéglőt. 17. A miskolci Sepper-féle Grand Hotelt.	18. Az érsekújvári központi kávéházat. 19. A szabadkai Otthon kávéházat. 20. A miskolci Korona szállodát. 21. A pápai Otthon kávéházat. 22. A pécsi Otthon kávéházat. 23. Az aradi Hungária kávéházat. 24. A székesfejevári Elite kávéházat. 25. Az újvidéki vasuti vendéglőt. 26. A budapesti Valéria kávéházat. 27. A békés-csabai Nádor szállodát. 28. A szombathelyi Elite kávéházat. 29. A nagybányai Komzsik szállodát. 30. A nagyikindai Nemzeti szállodát. 31. A budapesti Medicus kávéházat. 32. A m.-szigeti Renglovits vendéglő és kávéházat. 33. A komáromi Pühr-féle Központi szállodát.

E kimutatás fényes bizonyítéka annak, hogy az ország legelőkelőbb üzletei általam adatnak el, kérem tehát a saját érdekében a t. eladó és vevőket, hogy bizalomteltjesen forduljanak hozzám — biztosítva a leghumánusabb és leggyorsabb lebonyolítást. Midőn még megjegyzem, hogy irodámban a feleknek az üzlet lebonyolításig semminemű előleges költséget lefizetni nem kell, vagyok, szíves megkeresésüket kérve

tisztelettel

GROSZ ÖDÖN.

Magyar=Pezsngöbor=Ipar

Louis François & Comp.

császári és kir. udvari szállítók.

Fülöp Szász Coburg Góthai Herczeg Ö Fensége szállítói.

Diplome d'Honneur

1890 Lissabon
1896 Bordeaux
1896 Paris (Académie Nationale de Commerce.)

Grand Prix; Hors-Concours
1897 Marseille

Budafok (Promontor.)

Ezüst érmek

1889 Páris
1896 Budapest állami ezüst
1900 Páris.

Arany érem

1890 Nizza
1894 Antwerpen
1890 Temesvár
1897 Brüssel
1898 Bécs
1900 Páris (Académie Nationale de Commerce).

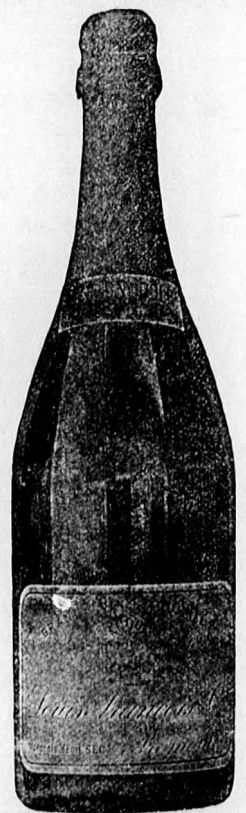
Ajánljuk „**Transylvania**“ fél édes és „**Vin Brut**“ savanyu izü közkedveltségü pezsgöboraink megizlelését.

Főraktár: **Borhegyi Ferencz** ezelőtt Lápossy.

Budapest, Gizella-tér.

Vezérképviselőség Magyarország részére:

Ruda és Blochmann Budapest, V., Akadémia-utcza 16. sz.

François Lajos dicsérete.

François Lajost nemcsak pezsgőgyára révén, de egyébként is annyi érdem szála köti hozzánk, hogy szinte szaktársunknak, legjobbjaink egyikének tekintjük őt.

Orvendezünk, ha munkálkodása más körökben is elismerésre talál, mert úgy érezzük, hogy kitüntetésére mi is büszkék lehetünk.

Már több ízben volt alkalmunk méltányolni közhasznú tevékenységét, a melylyel, mint Budafok bírása, magát a haza és a magyarság egyik legderekabb harcosává emelte.

Jól esik, hogy ezt mások is belátják, a mint ezt *Benedek* Elek, a jeles író, szerkesztésében megjelenő „Nemzeti Iskola” bizonyítja.

Ebben a nagy nemzeti missiót teljesítő lapban ugyanis *Földes Géza* avatott tollából „A budafoki bíró” czimmal a következő, gyönyörű tárcát olvassuk:

Budafok falu s a bírójá falusi bíró. Falusi bíró pedig nagy Magyarországon minden időben van egy néhány ezer s ezek között sok derék ember is van, a ki méltó a tiszteletre; Göre Gábor is akad elég, a ki bizony csak azért hagyja oda a hivatalt, mert a lába nem tűrheti nyárban — a eszimat.

Budafok bírása azonban más lapra tartozik. Ez a tuczat-emberekkel nem egy gyékényre való, sőt még arra is érdemeket szerzett, hogy az ujságok foglalkozzanak vele. Mert hát amiképpen csak egy Budafok van az országban, budafoki bíró is csak egy lehet. Ez a bíró pedig nem más, mint *François Lajos*, pezsgőgyáros.

A budafoki bírónak a fizetése — s ezt jól jegyezték meg t. olvasóim — kerek 800 korona, a mi a *François Lajos* évi jövedelmében a szivarpénznek egy kis része lenne, ha ezt is jótékonyásra nem adná. Ebből tehát nyilvánvaló, hogy ez a bíróság minden egyéb lehet, csak kenyérkereset nem,

S ha nem kenyérkereset, hát akkor mi? Elmondom ezt is, úgy, a hogy láttam. Vonal alatt ír; de ki kell jelentenem, hogy tollam ez alkalommal olyan gyenge, hogy a valóságnak is csak egy kis részét tudom leírni. S ha vonal alá tartozik valami a szépítgetés miatt, engedjék meg, hogy vonal alá kerüljön az is, a mi a valóságnál gyarlóbb.

Ez a bíró nem a mi szép hazánkban látta meg a napvilágot, nem is magyar szó volt az első, a mit édes anyjától halott. Francziának született, francziának nőtt fel, de a magyar föld szeretete magyarrá avatta. S hogy a földnek ezt a munkáját még jobban megcsodáljuk, tudnunk kell azt is, hogy Budafokon tiszta sváb nép között élt, hol a magyar szót csak vendégképpen jelent meg.

François Lajos azonban itt csak magyarul tanult meg; németül alig tud annyit, mint egy alföldi gimnázista. Ifju éveit a világhírű francia pezsgőgyárakban töltötte el. *Roederer* és *Mumm*, a világ legkitűnőbb pezsgőgyárosai voltak a mesterei s ezek mellől jött ide közénk.

Es úgy találta, hogy a magyar borok éppen olyan kitűnők a pezsgő-gyártásra, mint a francziaországiak. S ha Francziaország évenként milliárdokkal gazdagodik az idegen országokba szállított pezsgőborok után, miért ne érezze ezt Magyarország is?

S im, egy új iparágat honosított meg. Isten különös kegye megáldotta kezemunkáját. A magyar pezsgőbor ma hódító uton van s ez útjában emeli a szőlőtermelést, gyarapítja a nemzeti kincset s meghozta a munkásnak is szorgalma után a tisztességes vagyont.

A tisztességes vagyont, melynek minden fillére az egész nemzet büszkesége, mert az a vagyon úgy gyűlt össze, hogy e mellett kenyeret nyertek a munkások, piacra leltek a termelők. Szive-lelke e közben ide tapadt ehez a földhöz s hűséget esküdött annak. A szerelem rózsáncza összefűzte egy budafoki előkelő polgár leányával és azóta együtt munkálkodnak.

De nemcsak a saját dolgaikat intézik, hanem a köznek is lelkes és fáradhatatlan munkásai.

Még emlékeznek a budafoki svábok arra, amikor *François Lajos* reggelenként végig sétált Budafokon. A sváb gyerekek németül köszöntötték, *François* rájuk szólt, hogy magyarul köszöntsék. Másnap már pajkosságból kiáltották a gyerekek: Jó reggelt!

Ilyenkor *François*nak mindig volt egy-egy fényes krajczárja. A gyermekek rákaptak a krajczárra s a krajczárról a magyar szóra. S bár örül a lelkek, amikor ezekre gondolok, mégis elfog némi pironkodás, hogy a székesfehérváros közvetlen szomszédságában idegenből ideszakadt embernek kell az első magyar szót a svábkokkal megkedveltetni.

Ez az idegenből közénk került ember azonban franczia. A francziát pedig éppen úgy a szabadságszeretet bölcsőjében ringatják, mint a magyart, tehát egy a lelkünk, egy a vágyakozásunk!

Hétköznapon munkáskötény a disze, vasárnap ott ünnepel a faluval. Kaszinó, dalárda, tűzoltóság, rendőrség s valamenyny jótékony és emberbaráti intézet mind a *François* nevéét áldja s hogy a munkája tökéletes legyen, állami iskolát is teremtettek. Előbb a lányok kaptak csak állami iskolát s a folyó iskolai évig kellett erre várni a fiuknak.

De megkapták végre ezek is, és ma Budafokon az iskolában magyarul éneklük a gyermekek a himnuszt, magyarul mondják: „Hazádnak rendületlenül...” s magyarnak nő fel a sváb gyermek.

Isten megadott ennek az embernek mindent, a mi a földi jókból kitelhetik, csak egyet tagadott meg: a gyermeket. Sokáig eltűnődtem, hogy ebből az áldásból egy-egy szegény embernek, hogy kijut s ime ott, ahol epedve várokoznak rája, egy se kerülhet. De belátom, hogy az isteni bölcsesség azért az emberi kebelben rejtőző szeretet nem engedi megpihenni. Áldást fakaszt az ilyen keblekben az elhagyatottak érdekében s ama tenger sok édes aggodalmat a közélet mezején kárpótolja.

A szeretetre teremtett szív pedig egyformán tud szeretni. Példa erre is *François* és a felesége. Tavaly előtt történt, hogy a jótékony nőgyelet *François*néét kérte fel, hogy egy árva leánykát vezessen el az árvaházba és hagyja ott. És ez a hölgy a legnagyobb készséggel fogta kézen a kis gyermeket és vitte az árvaházba. A leányka édesen simult a jóllelkű nénihez s mikor az árvaház elé értek, nem volt elég ereje, hogy ezt az ártatlan leánykát ott hagyja s haza vitte.

Azóta ez a leányka a ház becéje, aranyos madárkája.

Benn a lakásában két ékesség van. Egyik az a pohár, amelyből a királyunk fenekéig üritette 1896-ban a magyar pezsgőt s a másik szintén egy pohár, a miből a munkások a gyár jubileumán ittak a Mester egészségére. Az elsőt büszkén mutatgatja, mert ez a magyar ipar diadala és felmagasztalása; de az a másik a munkás ember jutalma, a testvérek áldozása s a munka megdicsőülésének jelképe.

Es ez az ember ma a falusi bíró Budafokon.

Urak, nagy urak, kiket e föld szült s táplált, miért nem léptek annak az egy-

szerü embernek a nyomdokába? Miért nem álltok oda a szegény, az elhagyatott nép mellé s miért nem emeltek fel magatok mellé ezeket, úgy, mint ahogy megcselekszi ezt *François Lajos*, a budafoki bíró.

LEGUJABB.

Üdvözet. Üdvözlünk kell egyik legelőkelőbb szaktársunkat, *Hámor Józsefet*, két okból. Először azért, mert *Schermann* Ilona kisasszonyt arájául jegyezte; másodsor azért mert a magyar társasélet legelső és legmértvadóbb intézményének, a budapesti „Nemzeti Kaszinó”-nak vendéglőse lett. A *Schermann* család mily szerepet játszik iparunkban s hogy *Hámor* mily barátunk, arról jövő számunkban szólunk. Most csak üdvözljük őket!

Tánczvizalom. A szállodai és vendéglői alkalmazottak nemzetközi genfi szövetkezetének budapesti szakosztálya f. hó 14-én a terézvárosi kaszinó földszinti helyiségeiben (Klívényi-étterem) tartja meg ezidei jótékonyczélú tánczestélyét. Kezdeté 10 órakor.

Közgyűlés. A budapesti kávéipar-társulat márczius 7-én d. u. 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését a „Continental” szálló nagytermében.

Pályázat.

A „Kassai Társaskör”-ben f. évi május hó 1-én megüresedő

intézői állásra

pályázatot hirdetek. Ezen állásra pályázhatnak olyan fedhetlen előéletű, nős, 40 évnél nem idősebb egyének, kik hasonló minőségben cassinókban, klubokban, vendéglőkben, vagy kávéházakban hosszabb ideig alkalmazást nyertek.

Az illető ügykörébe tartozik a kör részére szükséges iktélynyek, díjak beszedése, a kör által fenntartott szolgaszemélyzet felett őrködni, a kör helyiségének rendbetartása felett felügyelni. Köteles naponta a kör tagjait kávéházi italokkal ellátni, rendezendő estélyek, közvacsorák stb. esetén ételek és italokról gondoskodni és ilyen alkalmakra magát teljesen felszerelni; köteles előírt szivar- és szivarka készletet tartani. Az ételek és italok árait a kör vezetősége által megszabott árjegyzék állapítja meg.

Ezen a kör által kizárólag az illetőt megillető jogért köteles a körnek évente 1000 korona bérösszeget előre fizetendő évnegyedekinti részletekben fizetni; köteles továbbá 1000 koronát óvadékként takarékpénztári betétkönyvecskében vagy óvadékképes állampapírokban letenni és tartozik kölcsönös megállapodás esetén elődjétől a kifogástalan felszerelést megvenni.

Felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy előéletüket, képesítésüket, eddigi alkalmazásukat bizonyító okmányokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb f. év márcz. hó 30-áig hozzám annál is inkább beadni illetve beküldeni sziveskedjenek, mert az e határidőn túl érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Dr. Neuwirth Elek,
a „Kassai Társaskör” igazgatója

